

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 95 — No. 26 (USPS 024100)

AN AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

ARLINGTON, VA 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 1, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

Washington area residents and Slovenian Embassy representatives pose with Kennedy Center officials in front of Slovenian flag presented by residents to the Center for its Hall of Nations. From left: Milan Kravanja, Conrad Mejac, Stane Sustersic and Jim Cesnik, all area residents; Ana and Silvestra Petric; Ambassador Ernest Petric; Eva Petric; Kennedy Center

General Manager John A. Duran; Lea Plut-Pregelj and Vladimir Pregelj, of Washington; Marjan Prah, of the embassy staff; Susan Kreger, of the Center's staff; Kristina Borstnik; Paul Borstnik, of Washington, Urban Borstnik; Kati and Tatiana Bajuk of Washington; and Miklavz Borstnik, Embassy Counselor Officer.

Slovenian flag to Kennedy Center in DC

Washington, DC — A group of Washington area residents marked the second anniversary of the independence of Slovenia on Friday, June 25, by presenting the flag of the Republic of Slovenia to the John F. Kennedy Center for the Performing Arts.

The flag was presented for permanent display in the Kennedy Center's Hall of Nations, and is expected to join the flags of other nations on display there within the next year. Center officials said it will be put up as soon as money is appropriated to mount the flag of Slovenia and those of other newly independent nations in the hall.

In a brief ceremony, a custom-made, 9-foot by 14-foot flag of independent Slovenia was accepted on behalf of the Center by John A. Duran, general manager of the Center for the U.S. National Park Service, which administers the Kennedy Center. He pointed out that the white, blue and red Slovenian flag is one of the first from any of the recently independent East-European nations to come into the Kennedy Center's possession.

The presentation was made by Vladimir N. Pregelj, president of the Slovenian Heritage Committee of Metropolitan Washington, and his spouse, Lea Plut-Pregelj. The couple sparked the move among area residents of Slovenian background to obtain a flag of

the new Slovenian nation for permanent display in the Hall of Nations.

Also participating in the presentation was Slovenia's ambassador to the United States, Dr. Ernest Petric, who thanked American-Slovenes who made it possible for the Kennedy Center to receive the Slovenian flag. Expressing his pride in the attractiveness of the flag's design, Petric also noted that by accepting the gift of the flag, the Kennedy Center had become "a part of the birth of the new nation of Slovenia."

In brief remarks during the presentation, Pregelj pointed out that while Slovenia was only two years old as a self-governing, independent nation, Slovenians' distinct identity is centuries old, with "a lively and creative cultural life" that dates from the 10th Century.

Slovenia's traditions in the performing arts date back to the 17th Century and have been at the heart of culture of the Slovenian people. Pregelj also pointed out, summarizing the accomplishments of several Slovenian artists and performing groups who have gained international recognition in drama and music, both vocal and instrumental, through today.

The flag was presented to the Kennedy Center both as "a tangible affirmation" of Slovenia's independence, and "even more so as a symbol of Slovenia as a nation of people

with a centuries-long tradition in the performing arts," Pregelj concluded.

At the conclusion of the flag presentation, Kennedy Center manager Duran led several other members of the Park Service's Center staff in singing "Happy Birthday" to Slovenia. Then, at the invitation of Duran, the assembled American-Slovenians and Slovenian Embassy officials and family members sang Slovenia's national anthem.

Family Fun at July 4 Picnic

Bring the kids and grandfolks to SNPJ Farm on Sunday, July 4 for another Family Fun Day. It's a day packed with games, contests and entertainment for everyone to enjoy together as families.

Special guest stars are Gary Seibert and his orchestra from California, making their SNPJ Farm debut. Gary, a Polka Hall of Fame nominee, is one of the West Coast's most popular polka stylists, with a sunny Cleveland sound of his own.

Kids eat free and enjoy free admission, too. You'll find game booths, raffles and prizes. Test your skills in the family team balina contests or hole-in-one championship. Watch out for performers and special surprises.

The fun starts at 12 noon. Forget the barbecue and plan on dinner. —Joe Valencic

100 Words
More or Less
by
John Mercina

INDEPENDENCE DAY - 1993

IN 1941, PRESIDENT ROOSEVELT NOTED THE FOUR HUMAN FREEDOMS ESSENTIAL IN THE WORLD FOLLOWING WW II. THESE "FREEDOMS" ARE STILL ESSENTIAL TODAY AS WE ARE ABOUT TO CELEBRATE JULY 4.

1-FREEDOM OF SPEECH & EXPRESSION.
2-FREEDOM OF WORSHIP.
3-FREEDOM FROM WANT.
4-FREEDOM FROM FEAR.

COMMENTS: P.O.BOX 99957
CLEVELAND, OH 44199-0957

Slovenians, Thomas Jefferson, and the Declaration of Independence

by Cdr. Ernest A. Ryavec
USN (Ret.)

Santa Monica, Calif. — The Declaration of Independence of the United States of America is largely the work of Thomas Jefferson. As the Honorable Wilson King Barnes states in his article on the Constitution (Officer Review April 1978),

"The ideals and philosophical basis of the American Revolution were set forth in the inspiring English of Thomas Jefferson in the Declaration of Independence. The primary political principle, i.e., that sovereignty was vested in the people and not in any monarch, or elite group, was truly revolutionary. It indeed 'turned the world upside down'."

It is important to state here the prevailing opposed views in 1776 on representative government.

Thomas Jefferson's views on representative government were generally opposed to the

views of the Federalists Alexander Hamilton, John Jay and James Madison who is referred to often as the "Father of the Constitution." Jefferson espoused placing power and responsibility for government in the people insofar as possible which was truly revolutionary. Madison, conversely, considered that taking the management of government out of the hands of the people and delegating it to elected representatives would —

"refine and enlarge the public views, by passing them through the medium of a chosen body of citizens, whose wisdom may best discern the

true interest of their country, and whose patriotism and love of justice will be least likely to sacrifice it to temporary or partial considerations."

The success of our country can be attributed to the success of our Constitution in balancing the opposed tendencies, one to place power and responsibility for government in the people, while the other delegates government to the elected citizens chosen for their wisdom, their abilities and their honesty and dedication.

Thomas Jefferson had read and pondered over many publications and scholars' writings on the sovereignty of man and civil government: Plato, Aristotle, Bodin, Pufendorf, Rousseau and Locke, to name a few.

Between May 17 and June 28, 1776, he wrote his two most famous political documents, the Constitution of Virginia and the Declaration of Independence.

In this matter, former Senator Frank J. Lausche, in his speech before the Senate on November 28, 1967, invited attention to a book entitled "The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Dukes of Carinthia" authored by Dr. Joseph Felicijan and published in Austria in 1967. In this work Dr. Felicijan explores the impact of Bodin's "Republic"

(Continued on page 3)

Vacation

Because of vacation, there will be no American Home on July 15.

Memo from Madeline...

by Madeline D. Debevec

Matthew S. Crowley, grandson of John and Evelyn Vatovec, Independence, Ohio, graduated from Case-Western Reserve law school. He has already been accepted with a San Francisco law firm.

Matthew is the son of Dan and Cynthia Crowley of Gold River, CA. His father is CEO and Chairman of the Board of Foundation Health Corp. and HMO in Sacramento.

Engagements:

Svigelj-Puhalj

The announcement is made of the engagement of **Helena Maria Svigelj**, daughter of John and Antonia Svigelj, 10741 Tibbetts Road, Kirtland, Ohio, to **Marino C. Puhalj**, son of Joseph and Mira Puhalj, 437 E. 266 St., Euclid.

The bride-to-be is a graduate of Notre Dame Academy in Chardon and Cleveland State University. She is a lab technician at the Cleveland Clinic Foundation and is currently in the surgeon's assistant program in Cleveland.

Her fiance is a graduate of St. Joseph's High School, Theil College in Greenville, Pa., and the Art Institute in Pittsburgh. He is art director for Lauerer Markin Gibbs, Inc. in Maumee.

The wedding is Sept. 4 at St. Mary's Church in Collinwood.

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

- Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400
- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800

- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

7.99%

Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

Tony Kristavnik

T. K. General Contractors, Inc.

P.O. Box 103 - Gates Mills, OH

Phone: 216/423-4444

Complete remodeling of residential and commercial bldgs., including carpentry (kitchen cabinets, floors, etc.), roofing, painting, plumbing, electrical

Licensed & Bonded, 32nd Year in Business

HAPPY 4th OF JULY

Villa Rosa Pizza

**853 E. 185th St.
Cleveland, Ohio**

— 486-5545 —

Stop in and try our delicious PIZZA!

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.

531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

SPECIALIZING IN

European Style Bed & Breakfasts

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations
AIRLINE * CRUISES * RAIL * Call Us For Cruise Specials
Donna Lucas, owner

261-1050

**300,000
WINNERS
A DAY.**

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission.

For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Slovenians, Thomas Jefferson, and the Declaration of Independence

(Continued from page 1)

upon the formulation of the contractual theory of government or social contract in general, and in particular, its impact upon Thomas Jefferson in the drafting of the Declaration of Independence.

As Dr. Felicijan states on Page 13 in his book —

"Through the work of Jean Bodin, Jefferson became acquainted with the ancient story of the ritual of the installation of the dukes of Carinthia. This ritual is described on Page 129 of Bodin's Republic and begins with the words: 'There is nothing to compare with this custom observed in Carinthia, where even today in the vicinity of the town of Saint Vitus one can see a stone of marble in a meadow. Surrounded by the people and holding a black cow with his right hand and an emaciated mare with his left, a peasant mounted this stone. This duty belonged to him by right of succession. He who was to be duke came forward accompanied by numerous nobles, all garbed in red, with banners carried in front of the duke.'

All were properly dressed except the duke who walked dressed as a poor shepherd with a shepherd's crook in his hand. The peasant sitting on the stone cried in Slovenian: "Who comes forward so boldly?" The people answered that this was their prince. Then the peasant asked again: "Can he be a judge? Is he concerned with the well-being of the country? Was he born a free man? Does he observe the true religion? They answered: "He is and he will be." Then the peasant slapped the duke gently.

After having promised the peasant he would be exempt from public burdens, the duke mounted the stone and brandishing the sword he promised the people to be a righteous judge. He attended the mass still clad in the same vestments. Then he donned the ducal vestments and returned to the stone, where the homage and the oath of fealty were rendered him."

"Thomas Jefferson made marginal notations alongside this story and placed his initial, 'T' at the bottom of the page. Jefferson evidently regarded this ancient ritual of the installation of the dukes of Carinthia as an additional confirmation of the contractual nature of the hereditary monarchies."

One asks how the news of this Slovenian custom came to the attention of Bodin. The story became known in the West through Aeneas Silvius Piccolomini, later Pope Pius II (1405-1464) who called this ancient Slovenian ritual something unique and unheard of in other lands. He was closely connected with the land of the Slovenians; two years in Trst, Trieste, visited Slovenian provinces several times, and resided in Carinthia a number of times.

Piccolomini reported the Slovenian installation ritual of the Dukes of Carinthia in his work, De Europa, which he wrote in 1458. Subsequently his cosmography Pii Papea, De Europa, another edition

was published in Paris in 1509. A hundred and some years later, Bodin reported the ancient Slovenian ritual known as the installation of the Dukes of Carinthia.

This custom, which was still being practiced during the time of the American Revolution was living proof that the Social Contract did, in fact, exist, at least among the Slovenians.

Professor Fawn M. Brodie in her book "Thomas Jefferson, An Intimate History" relates that Jefferson being in need of money sold his books to the Library of Congress.

Millicent Sowerby of the Library of Congress stated in her letter to Dr. Felicijan in 1966 that the "initials you write about in the Bodin book are definitely those of Thomas Jefferson. Jefferson's manner of marking his books was to add a T before the printed letter I (or i) as he has on Page 129 of the Bodin book, in which you will see that the letter i is printed, and to add a J to the printed letter T as on Page 289 of the book." The reproductions of these pages in Dr. Felicijan's book are the courtesy of the Library of Congress.

As can be surmised, many respected leaders of our Revolution admitted that the Social Contract theory was interesting but claimed it was a part of philosophers' dreams, not realistic, and furthermore never had existed. The Social Contract theory simply stated that there is a contract between those who are to rule and those who are to be ruled, and each party has rights and obligations under this contract. Jefferson's conservative opposition contended that no society ever made a contract with those who ruled it. It is evident that even though Jefferson may have concurred in this view at one time, he found historical evidence to the contrary.

Dr. Felicijan states on Pages 38 and 39 of his book the following —

"If there is anything that could be considered a pattern that Jefferson followed in his draft of the Declaration of Independence, then this is most certainly to be found on Pages 289 and 290 where Bodin discusses the problem of monarchical tyranny and enumerates the marks of a tyrant. The first among Bodin's marks of a tyrant is his disrespect for the law of nature which is also found foremost in the Declaration of Independence. Another impressive affinity: the use of foreign mercenaries."

We have on these two pages the traces of Jefferson's own hand, on Page 289 Jefferson's initial, 'J' and on Page 290 marginal notations by Jefferson himself.

There is a very striking and impressive similarity as well as affinity between the text in Bodin's Republic as it appears on Pages 289 and 290 and the Declaration of Independence. If there is anything that could be considered the original text of the Declaration of Independence, then this is most certainly to be sought on Pages 289 and 290 of "The Republic" by Bodin.

Bodin — "Marks of a tyrant" — "The most noble difference between the king and the tyrant is that the king conforms to the laws of nature and the tyrant tramples them under his feet; the one is cultivating the respect for piety, justice, and faith, the other one has no respect, neither for God, faith, or the laws. The one conforms his conduct to the laws, the other makes the law to subserve his convenience."

(Continued on page 5)

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Happy 4th of July from

FRANK and RUDY
at Norwood Medic Drug.

We thank you for your support
during Norwood's move to Medic

medic
discount drugstores

Without Our Service,
We'd Be Just Another Drugstore.

**709 E. 185th St.,
Cleveland 481 - 4165**

**Mayor
MICHAEL WHITE**

*Wishes All Citizens
of the City of
Cleveland, Ohio*

**Happy 4th
of July**

Happy 4th of July

The Ohio Pain, Stress & Cancer Center

Ivan G. Podobnikar, M.D.
Ustanovitelj in Zdravniški Direktor

1460 W. Lane Ave., Columbus, Ohio
(614) 488-5971

**Long Live the Independent State
of Slovenia**

VAŠ AMERIŠKI-SLOVENSKI DOKTOR

Death Notices

ANTHONY F. SERNEL

Anthony F. Sernel, husband of Elizabeth M. (dec.); father of Fred (Vivian) and Patricia (Louis) Novak; grandfather of Karen, Antoinette, Louis Novak, Rene Rowe and Dana Sernel; great-grandfather of Colin Rowe; brother of Frank (dec.).

Mr. Sernel was a member of SDZ No. 45 Modern Crusaders, and St. Mary's Court No. 1640 Catholic Order of Foresters. Friends were received at Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd. on

Sunday, June 27. Funeral at St. Mary's Church; interment All Souls Cemetery.

FLORENCE HLAD

Services for Florence "Plucky" (Tomsic) Hlad, 72, of Eastlake, a homemaker, were held at 10 a.m. Monday, June 28 at St. Mary Magdalene Catholic Church, 46 E. 321 St., Eastlake.

Mrs. Hlad died Thursday at LakeWest Hospital in Willoughby.

Born April 19, 1921, in Wickliffe, she lived in Cleveland before moving to Eastlake.

She was a member of the Slovene National Benefit Society 576. She was also a member of the Cuyahoga County Foster Parents Association and cared for more than 20 children during her lifetime.

Survivors are her son, Christopher Hlad of Newburgh Heights; daughters, Kathy Hlad of California and Tricia Attina of Painesville; sister, Alice Azman of Cleveland; brothers, Tony Tomsic of Euclid and William Tomsic of Newburgh Heights; and one grandchild.

Her husband, Rudolph, died in 1990. Sister Ann Mavasar, and brother, Frank Tomsic, also are deceased.

Survivors are her son, Bill Bohanon; daughters, Debbie Rickabaugh and Cindy Bohanon; and brothers, Bill, Jim and Tom Christie and Chris Boulay.

The Rev. Lynn Reynolds of Boulevard Presbyterian Church officiated at services.

The family suggests contributions to the church.

In Loving Memory

Of Our Mother,
Grandmother, and
Great-grandmother,

Marijana Jerse

who died on July 4, 1968

Sadly missed by
Children: Vera Nosan,
William, Joseph
Grandchildren: Connie
Torgersen, Richard Nosan,
Father Bill, Joe, Eddie
Great-grandchildren: Eric &
Kristen Torgersen,
Greg, Mike, Bradley Nosan
and Juliana, Teddy Jerse

In Loving Memory

Tony Kramer

Died July 21, 1991 Died November 15, 1991

Thinking of the thoughtful things,
That you have said and done.

Dear Tony and Fran,
You both live forever in our hearts.

Frances Kramer

Sadly missed by:
Honey Kramer — Sister
Nieces and Nephews

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

In Memory

Thanks to Marija Melaher of Cleveland who made a donation to the Ameriška Domovina in the amount of \$35.00 in memory of her husband, Joseph Melaher.

In Memory

Thanks to Marija Brodnick of Willoughby, Ohio who donated \$100.00 to the Ameriška Domovina in memory of her husband, John Brodnick.

In Memory

Thanks to Nada Roberts of West Palm Beach, Florida who donated \$30.00 to the Ameriška Domovina in memory of Dr. Jože Felicijan.

In Memory

Thanks to Mrs. Rose Rodgers of Euclid, Ohio who donated \$10.00 to the Ameriška Domovina in memory of her sister, Frances Erzen.

HAPPY 4th

OF JULY

Pepco

PEPCO Downtown

1235 Marquette St.

Cleveland, OH 44114

(216) 881-3636 Phone

(216) 881-1114 Fax

PEPCO is an Electrical
Electronics Supplies
Distributor serving the
needs of a city
on the move.

Appleton - Hoffman -

Bussman -

Cutter-Hammer - ITE - 3M

Siemens - Acme - Furnas -

Brady - Hubbell - Klein Tools

Store Hours:

Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

Jeffrey J. Borkey —
Branch Manager

Few people are modest enough to be estimated at their true worth.

—Vauvenargues

We do not deal much in facts when we are contemplating ourselves.

—Mark Twain

What is a Home Comfort Loan?

A loan of up to \$15,000 with a fixed or variable rate used to weatherize your home by repairing or replacing furnaces, insulation, roofs and windows, or siding.

Can I get a Home Comfort Loan?

Modified requirements make this loan more accessible, so even if you think you won't qualify or can't afford to weatherize, you need to consider a Peoples Home Comfort Loan.

Weatherizing pays you in home comfort dividends!

Weatherize your home using our low rate **Home Comfort Loan** and your investment will repay you with new found comfort day after day, no matter what the season.

Why should I consider a Home Comfort Loan this summer?

Added value! Increases the value and salability of your home.

Savings! As much as 15% on utilities.

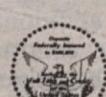
Comfort! Warmer in the winter, cooler in the summer.

Low payments! With rates 1/2% below our normal daily rates, payments can be very low.

How can I find out more about Peoples' Home Comfort Loan?

Call 1-800-362-6917 for information, or better yet, visit your nearest Peoples branch while rates remain favorable. A friendly Peoples representative will show you how a lot of comfort--and savings--can cost so little per month.

Your Peoples Home Comfort Loan will help you keep the weather where it belongs--outdoors.

PEOPLES

Savings Bank

A First Bancorporation of Ohio Affiliate

MERIDIA EUCLID HOSPITAL

General Information: 531-9000

Emergency Dept. (24 hrs.): 692-8650

Patient Information: 692-8600

ASK-A-NURSE: 1-800-826-6611

18901 Lake Shore Boulevard
Euclid, Ohio 44119-1090

ThruCare

692-8640

MONDAY-FRIDAY 9 a.m. - 11 p.m.

SATURDAY-SUNDAY 9 a.m. - 6 p.m.

For colds, allergies, sprains or any minor illness or injury, visit the physicians at ThruCare, conveniently located in Meridia Euclid Hospital's Emergency Department.

Slovenians, Thomas Jefferson, and the Declaration of Independence

(Continued from page 3)

Declaration of Independence.
— "He has refused his Assent to Laws, the most wholesome and necessary for the public good."

"He has forbidden his Governors to pass Laws of immediate and pressing importance, unless suspended in their operation till his Assent should be obtained; and when so suspended, he has utterly neglected to attend to them."

"He has refused to pass other Laws for the accommodation of large districts of people, unless those people would relinquish the right of Representation in the Legislature, a right inestimable to them and formidable to tyrants only."

"... A Prince, whose character is thus marked by every act which may define a Tyrant, is unfit to be the ruler of a free People."

On May 15, 1976 Senator Lausche along with many Americans of Slovenian origin dedicated in Cleveland a Bicentennial plaque in

testimony that the ancient Slovenian custom in the installation of the Dukes of Carinthia influenced Thomas Jefferson when he wrote the Declaration of Independence.

In Senator Lausche's speech in the Senate he stated, in part:

"Notice the strong elements of democracy and the American attitude toward government reflected in this custom of the Slovenian people living in Carinthia. The duke-to-be did not wear fancy clothes; he was dressed as a man of the people. The peasant on the stone assumed an indifferent attitude toward his future leader until the agreement between the parties had been reached."

Also notice, the questions asked of the duke. "Can he be a judge? Is he concerned with the well-being of the country?" He was not asked whether he was a nobleman, whether he was wealthy or famous, nor was he asked whether any interest group would receive special consideration. Notice also, Mr. president, who promised first.

It was the duke. He had to promise to be a righteous judge before the people swore allegiance.

The Slovenians believed that the power to govern rested with the people who were to be governed not those who were governing. They believed that their rulers should be men of the people, of all the people. They believed that the true qualities of those in government should be competency and concern. They believed that their leaders had a solemn duty to the people to be righteous. And we Americans believe in these same principles today. So did Thomas Jefferson during the time of the Revolution.

"Perhaps Jefferson's convictions were confirmed when he read Bodin's description of this beautiful Slovenian custom, a custom which lasted for over 1,000 years. Maybe the American form of government was reaffirmed because of Jefferson reading about the installation of the Dukes of Carinthia."

Dr. Felicijan's book has been reviewed favorably by the late Professor Crane Brinton, famous Historian at Harvard University. An excellent review of the book was published in France by the French Historian Rene Pillorget. The Osservatore Romano, the Vatican Daily

published a review also in May of 1977; the editor Mr. Franco Geo Gotti came to the conclusion that the old Slovenian society had the same governing principles as the greatest democracy, the United States of America.

It is of great interest to inquire from whence the revolutionary idea was suggested of a people-to-ruler contract government which the Slovenians practiced for many years. Some historians refer to the stories of the Celtic people who inhabited Carinthia and Illyria before the Slovenians. These Celtic peoples were known to elevate and to dispose of their rulers by majority vote and similarly to decide other matters of importance by majority vote.

Dr. Thomas M. Barker in his book, 'The Slovenes of Carinthia' includes other confirmation of the ancient Slovenian ritual of Ducal Installation. Also, he includes background which gives evidence that the Roman Soldiers stationed and physically settled along the borders (limes), the Limetanei, and the Germanic successors, Lombards, called the Arimanni, disposed justice to the inhabitants of then Carantania.

It is interesting that a companion of our order (military) Colonel Alfred C. Bowman,

(Continued on page 6)

Coming Events

Wednesday, July 14

The Holmes Avenue Pensioners Annual Picnic at KSKJ Picnic Grounds on White Rd. from 12 noon to 6 p.m. Free admission for all recycled teenagers (Senior Citizens).

Sunday, July 18

St. Vitus parish centennial picnic at Slovenska Pristava.

Wednesday, July 21

Euclid Pensioners annual summer picnic at SNPJ grounds. Call Frank Kosten at 946-3878 or Marie Selan 732-9172 for information.

Saturday, July 24

Newburgh Day Picnic at AMLA Recreation Center in Leroy Township, Ohio.

Sunday, July 25

St. Ann Lodge No. 150 KSKJ 80th Anniversary Mass at St. Lawrence Church followed by dinner at Sterle's at 1 p.m.

Thursday, August 5

Slovenian singing group Peca from Globasnica (Carinthia), Austria concert at Slovenian National Home, St. Clair. For tickets (\$10 adult, \$5 children), call Stan at 585-1360.

Saturday, Aug. 7

Slovenian singing group Peca from Globasnica (Carinthia), Austria concert at Slovenska Pristava (Harpersfield, Ohio) with Korotan.

Sunday, August 15

AMLA Family Day Picnic at AMLA Recreation Center in Leroy Township.

Sunday, Aug. 15

St. Mary's (Collinwood) Summer Picnic at Slovenska Pristava. Mass at 12 noon. Music, dancing and refreshments.

Saturday, Sunday, Sept. 4, 5
Bishop Baraga celebration in L'Anse, Michigan.

Sunday, Sept. 5

Centennial Mass and Dinner, rededicating St. Vitus church. This ends centennial events for St. Vitus. For tickets call Stan at 585-1360.

Sunday, Sept. 19

St. Vitus Altar Society Annual Dinner.

Sunday, Oct. 3

Friends of Slovenian National Home, St. Clair, Fall Brunch.

Sunday, Oct. 10

St. Mary (Collinwood) school reunion with noon Mass and dinner at 1 p.m. in Slovenian Home on Holmes Ave. Tickets are \$15. Contact rector for tickets.

Sunday, Oct. 10

AMLA Clambake/Steakbake at AMLA Recreation Center in Leroy Township.

Happy 4th of July

All forms of Insurance:
Auto • Home • Life • Business
Call for Free Consultation

ANTHONY Insurance Agency

Monday - Friday 8:30 to 5 p.m. — Sat. 8:30 to noon
508 E. 185 St., Cleveland — 531-5555

Gateway GM Manor

Apartments

Take a Closer Look at
Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.
4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119
(216) 383-1459

Happy 4th of July!
To all our customers
and many friends
throughout the United States.

Dennis Samsa
Professional Insurance Planning
27801 Euclid Ave., Suite #450
Euclid, Ohio 44132

(216) 261-6592

'92 LINCOLN TOWN CAR

- Leather seat trim
- Dual power seats
- Keyless entry
- Aluminum wheels
- Head lamp convenience group
- AM/FM stereo cassette
- Defroster group
- Power deck lid pull down
- Automatic temperature control
- Low Mileage
- Stock #1701

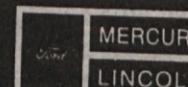
ORIGINAL LIST \$33,810
LESS \$13,920

You Pay \$19,890

ED PIKE

OPEN MON., TUES., WED. & THURS. TILL 9 P.M.

9647 Mentor Ave., Mentor 942-3191 357-7533

MIHELIN TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

If your intentions are to visit or maybe bring your loved ones to the U.S.A. on a visit, please contact us.

We Are American - Slovenian Travel Agency

Phone (216) 431-5710

Frank in Christina Mihelin — owners

6 Slovenians, Thomas Jefferson, and the Declaration of Independence

(Continued from page 5)

United States Army (Retired) after administering Civil Government of Trieste and surrounding area as a Senior Officer of General Alexander's Staff in Post World War II was awarded by the Italian Government the designation of Grand Officer of the Order of St. George of Carinthia! Precious liberty, individual rights of people, the Social Contract did indeed

evolve by Western man in Ancient Karanta of Celtic designation, Carantania — Latin Karnten — German, Koroška — Slovenian: Carinthia as we refer to this land in Southern Austria.

We are indebted to this first generation Slovenian American, illustrious senior statesman, Senator Frank J. Lausche and to Dr. Joseph Felicijan for their contributions.

Altar Society Annual Pilgrimage

The United Altar Society is having its annual pilgrimage to Lemont, Illinois on August 7th and 8th. I have to call on all the members, ladies, please help me and work so we can get enough for two buses.

The fee is \$78.00 for bus, lodging, and meals. We need a lot of prayers for the world of today.

If anyone would like to take this pilgrimage please call: Amalija Kostnik 881-4957, Paula Adamic 481-8263, Mary Gerl 261-1316, or Marie Amigoni 481-2275. Let us know early. Hope to see a lot of you on August 7th.

Best wishes to all; may God bless all of you.

—Marie Amigoni

FOR SALE

Industrial Crane Building, 13,000 sq. ft. Mfg. 1400 sq. ft. office; Heavy electric power, 1/2-2 ton cranes. 35 car parking lot, new roof - 1.04 acres, 1754 E. 47 St.

Call Jim Clough, phone: 1-723-7749

Ferfolia Funeral Home

When that time comes we want you to know that we are here to serve you — call us...

Louis L. Ferfolia, Donald L. Ferfolia,
Donald B. Ferfolia, Anthony Ferfolia
Mary Ferfolia Lansky

5386 Lee Road (at Broadway)
Maple Heights, Ohio
— 663-4222 —

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

798 E. 185 Street
Cleveland, OH 44119
529-3059

If the lines are getting too long and the answers to your service questions are too short, consider a better alternative, Home Federal. We're a sound, community bank that's big on service. And we have an 82-year history of friendly, warm banking service to prove it. We want you as a customer so much that we will give you \$10.00, your first order of checks, plus free Checking! Just bring this coupon to Home Federal and establish a banking relationship that you can enjoy for years to come.

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

Bring this coupon to Home and receive your \$10.00 bonus to establish a banking relationship that you will enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

FDIC Insured

The United Altar Society is having its annual pilgrimage to Lemont, Illinois on August 7th and 8th. I have to call on all the members, ladies, please help me and work so we can get enough for two buses.

The fee is \$78.00 for bus, lodging, and meals. We need a lot of prayers for the world of today.

If anyone would like to take this pilgrimage please call: Amalija Kostnik 881-4957, Paula Adamic 481-8263, Mary Gerl 261-1316, or Marie Amigoni 481-2275. Let us know early. Hope to see a lot of you on August 7th.

Best wishes to all; may God bless all of you.

—Marie Amigoni

Thanks

Honey Kramer, of Cleveland, wishes to thank the following on the occasion of her 90th birthday.

St. Paul's Choir on E. 40th St.

Fr. Mirko Hladni presented her with a plaque from Rome.

St. Paul's Choir also presented her with a plaque and honored her with a dinner.

Tony Petkovsek and Ed Bucar for their announcements on their radio programs.

The Raffle Club presented her with a beautiful big cake.

She also wants to thank Madeline and Jim Debevec for their card and announcement in the paper.

Honey also thanks all her friends for their cards and good wishes.

Happy 4th of July!

— Phone 731-6888

GABRIEL INSURANCE AGENCY

ALL FORMS OF INSURANCE

BILL J. GABRIEL

27801 Euclid Avenue # 110
Euclid, Ohio 44132

531-3536

Century TIRE SERVICE CO.

Firestone
HOME AND AUTO SUPPLY

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

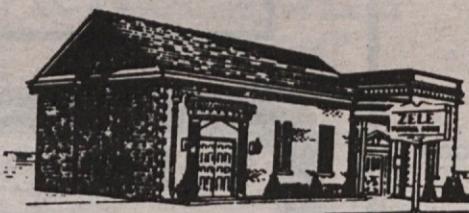
Most cars.
Parts extra.
if needed.

CONGRATULATIONS AND CONTINUED
SUCCESS

—Family Owned and Operated

since 1908 —

In time of Need — We are here
to help you.

"FOUR GENERATIONS OF
THE ZELE FAMILY"

Zele Funeral Homes, Inc.

LICENSED FUNERAL DIRECTORS:

Richard J. Zele — Louis F. Zele
Sutton J. Girod

452 East 152nd Street 6502 St. Clair
481-3118 361-0583
(Main Office)

CLEVELAND, OHIO

Happy
4th of July

Today's Best Value in Senior Living

Cardinal

EUCLID RETIREMENT
VILLAGE

- Private garden apartments
- 24-hour security
- No endowment or entrance fee
- Free transportation
- 24-hour emergency pull cord
- Planned activities
- Free laundry facilities
- Nutritious meals

CALL TODAY FOR A BRIEF
TOUR AND FREE LUNCH

(216) 261-8383

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

Euclid Pensioners Report

The unexpected loss of our president, Albert J. Novinc, stunned us all. The Euclid Pensioners were being led by a man who worked so hard and diligently to bring us programs, diversified activities and an agenda consisting of good fellowship and concern for each other. We shall sorely miss his expertise and "hands on" approach to all the workings of the club.

The eulogy led by Harry Brule at the Zele Funeral Home was held on June the 2nd. Respect for Al Novinc was shown by the large number of members who attended.

Our deepest sympathy to Frances, the children and grandchildren.

First Vice President Frank Kosten has assumed the presidency. He opened the June meeting with words of sadness and praise for the deceased officer.

I have been told by many members of the Euclid Pensioners that they truly look forward, with a great deal of anticipation, to our monthly meetings which are held on the first Wednesday of the month. Isn't it wonderful to have this kind of enthusiasm on a senior citizen level? Many enjoy seeing old friends and, yes, even relatives at these gatherings. What's that old saying, "Friends are relatives you make for yourself."?

In May, President Novinc introduced the Euclid High School Varsity Chorale. They sang and danced and were very well received by the membership. This same group of students came home from Orlando with a large trophy as first place winners in the show choir division. They are to be congratulated.

Our program for June was a slide presentation on the history of the Great Lakes Exposition held in Cleveland 56 years ago. Rebecca McFarland from the Rocky River Public

Library was the narrator. Her 45 minute discourse was well researched and she was enjoyed by all.

Our next affair is the July 21st picnic to be held at the SNPJ grounds. Tickets are \$8.50 each and can be purchased by calling Frank Kosten at 946-3878 or Marie Selan at 732-9172. Food will be prepared by Sophie Mazi and her crew. Menu will consist of pork chops, home fries, vegetable, salad plus dessert. Sausage sandwiches will also be available. The bar will offer a variety of drinks. The Slovenian Chromatic Club will play for dancing. It should be a pleasant and fun-filled day. Let's hope that the weather cooperates.

An announcement was made that the Friday Fish Fries are now held in the lower hall. This will, in all probability, make for more comfortable seating facilities. Please support these fish fries at the Slovenian Society Home in Euclid.

It is always sad to report on the deaths of our members. Our condolences to the bereaved families of the following who passed away in April and May:

Pauline Bostjancic, Anna Godlar, John Koss, Louise Mocnik, Albert J. Novinc, Anton Progar, Jeanne Rasperger, George J. Stoces, and Frank Yakos.

Funeral attendants for May and June are:

Bill and Jo Klein, Christina Kovach, Rose Lewis, Joseph and Frances Opara, Ann Rossman, and Al and Mary Sintic.

Harry Brule is our eulogist, and we appreciate his dedication.

Marie Selan our Sunshine Lady, reported the following members have been ill:

John Adams, Louis Hosta, Andrew Kubasky, Dorothy Lamm, Lou Lozar, Angie Shine, Ann Trebar, and

Josephine Trunk.

We hope all are feeling better and well on the road to a complete recovery.

We enrolled five new members: Frances Bogotin, Carl and Jennie Schultz, Albina Trolli, and Jean Zupancic.

Frank and Emma Cesen represented the Euclid Pensioners at the annual meeting of the Slovene Home for the Aged. Our yearly donation was made to the SHA at that time. Frank gave us a detailed report on the meeting at our June meeting.

What a pleasure to congratulate the anniversary celebrants. May and June are popular wedding months:

Al & Louise Brezec, 47 years
Louis & Cecelia Hosta, 44
Mike & Helen Juratovac, 47
Tony & Marge Kaus, 53
Clarence & Rose Roesch, 49
Frank & Julia Sadar, 50
Tom & Rose Telesman, 51
Charles & Ann Tercek, 18
Al & Marion Volk, 43
Harold & Alma Volpe, 42
Jack & Frances Zore, 57

Best Wishes to all!

There were many birthdays and we sang the appropriate song; however, Ann Filipic reached her 95th birthday last month. We wish her the happiest of days. She is a well-known and respected lady in the Slovenian community. Happy Birthday, Ann!

Tickets for the Federation of Homes picnic scheduled for August the 12th at the SNPJ Farm will be available at our July meeting.

On June the 22nd, we traveled to Wooster, Ohio to hear and see Ohio Light Opera present "Bitter Sweet." We have a full bus and, as usual were guided by Rose Lewis who always does a fantastic job. We will also tour the Rub-

bermaid factory and warehouse in Wooster. Lunch is at The Barn. Food is always good, satisfying and plentiful.

In July, we go again to Wooster but this time we will enjoy Vienna Life. Rose has added three additional tours to her agenda for 1993:

Williamsburg, Va., Sept. 13/16

Mystery Bus Trip — Date to be announced

Christmas Lights Tour — Will include the Cleveland Zoo

As senior citizens and retirees, we are experiencing many changes in our lives; hopefully, most of them are positive, but a few are negative. We find ourselves coping with the deaths of lifelong friends, and we mourn these losses; illnesses of many folks forcing families to use the facilities of nursing homes and watching our children struggle with the high cost of raising their families.

Politics aside, let us hope that Washington will do right by us and treat us as the proud citizens we are. We only ask to be treated with respect and dignity. We have all worked hard and want only to enjoy our twilight years with reasonably good health, hope, consideration for each other and to grow old gracefully. Now is that asking too much?

Have a pleasant summer, come to the picnic and I promise to write again in August.

—Hildagarde Kazen

Remarkable

Jim and Madeline,

I am enclosing my renewal along with a contribution. You are remarkable individuals. Your service and unfaltering commitment to the ideals of our ancestors is very much appreciated.

Your newspaper and each of you individually have been involved extensively with many worthwhile programs of our Slovenian people. Your excellent work is the hallmark of concerned and responsible citizenship.

May God continue to bless your special role in our community.

Ron
(Ronald J. Suster
State Representative
19th House District)

School subdues ailments

The search for a fountain of youth, an elixir, a magic potion to stop or reverse the aging process has been going on since time immemorial. Research by a nursing professor at East Stroudsburg University in Pennsylvania has found an element that, although it doesn't reverse the aging process, may make it infinitely easier to bear.

That element? Continuing education.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

EXTRA 10% OFF: SENIORS

JOHNSTON DRUG, Inc.

625 E. 200 St. 486-2744

"We Treat You Like Family
Not a Number"

Open Daily 9:30-5:30 SAT. 9:30-2 CLOSED WED. & SUN.
FREE PICK-UP & DELIVERY

Anka or Annie
WE'RE HERE TO HELP
TRY US
GIVE US A CALL

**CARST-NAGY
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

HAPPY 4th
OF JULY

Andrej Cashen

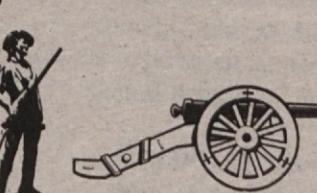

Slovenian National Home on St. Clair proudly flies the American and Slovenian flags.
"Our Slovenian Home in America"

United
States
of
America

Republic
of Slovenia

Corner Dock and Lake Roads
Madison, Ohio 44057
A Region of Slovenia, U.S.A.

1 - 428 - 1148

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

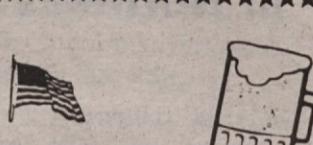
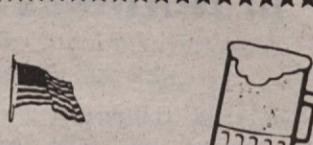
510 East 200th St
Euclid, Ohio 44119

DMH Corp.
531-8844

Imported Slovenian Wines
(Laski - Riesling Šipon)
Also available are various
imported beers, wines, etc.

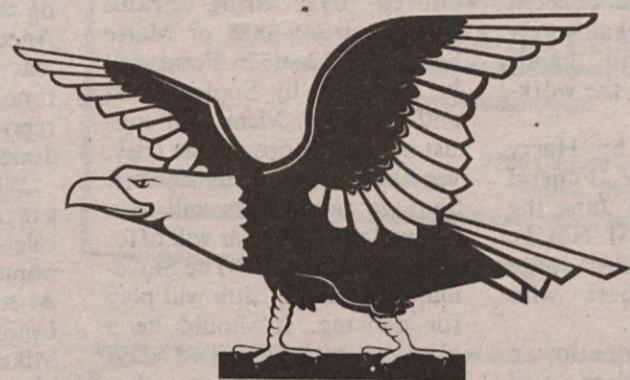
Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

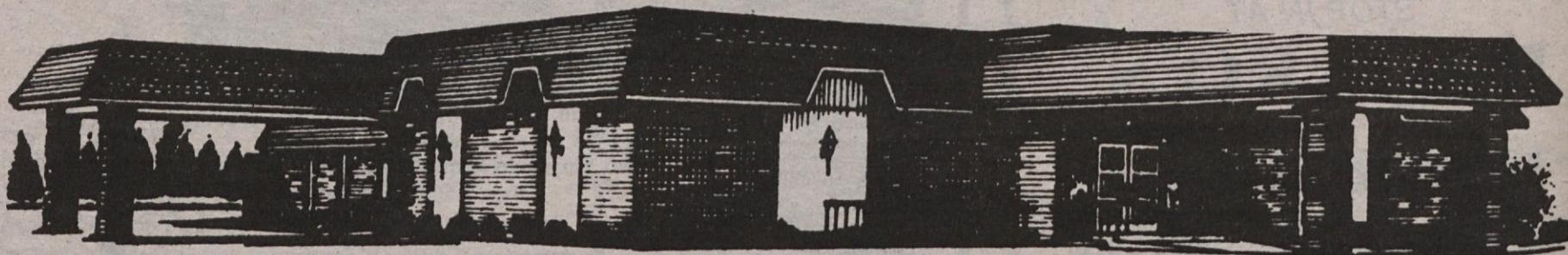
**Happy
Independence
Day**

Dan Cosic
FUNERAL HOME

**Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio**

**28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094**

944-8400

Vesel državni - praznik

4. julij, 1993

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA

(USPS 024100) Thursday, July 1, 1993

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VESTI IZ SLOVENIJE

Šest znanih, vplivnih politikov poslalo hudo obtoževalno pismo predsedniku Milanu Kučanu — Ali se nekaj pripravlja v ozadju?

Pretekli teden, točneje 21. junija, je šest zelo znanih slovenskih politikov poslalo skupno pismo predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu, v katerem mu očitajo razne silno močne pomanjkljivosti, obenem mu vračajo zlati častni znak svobode. Neposreden vzrok za to akcijo, pravijo, je Kučanova odločitev, da bo podelil omenjeno odlikovanje dr. Ljubu Bavconu in dr. Janku Peterškemu, ki ga podpisniki pisma vidijo kot med drugim zagovornika Jugoslavije. Tekst pisma je objavljen na str. 12 in 13, Kučanov odgovor na str. 13. Vsekakor se pa zdi množim, da je v ozadju nekaj globljega, ki še ni pojasnjeno.

Pismo so podpisali širje člani opozicijskih političnih strank, ki so vsi člani Demokratske stranke, peti je bil član te stranke, sedaj pa pripada v vladi sodelujoči Socialdemokratski strani, šesti je pa prav tako član levo usmerjene Drnovškove vladne koalicije. Iz Demokratske stranke so pismo podpisali Igor Bavčar, dr. France Bučar, dr. Dimitrij Rupel in Jelko Kacin, vsi v opozicijski drži, iz Socialdemokratske stranke obrambni minister Janez Janša, iz krščanskih demokratov pa Lojze Peterle, ki je v Drnovškovi vladni zunanjji minister.

Pretekli torek je o pismu in nastali situaciji poročala iz Ljubljane agencija Associated Press. Sicer nepodpisano dopis meni, da spor med v javnosti precej priljubljenimi podpisniki pisma in pri isti javnosti prav tako zelo popularnim predsednikom države polarizira družbo. Čisto jasno je sicer, da se novinar AP sklicuje predvsem na vire, ki so Kučanu naklonjeni. Tako pravi, da so očitki, izraženi v pismu zoper Kučana, šibkega oz. nezanesljivega značaja. Mediji v Sloveniji, po AP, v sporu v glavnem podpirajo Kučana, ki se vede, kot da sploh nima pojma, zakaj naj bi do pisma prišlo. »Zelo težko mi je soditi o njih (podpisnikovih) namenih,« je rekel predsednik Slovenije.

AP citira dnevnik Republika, ki je pisal, da je bilo vračanje odlikovanja brez vskršnih dokazov za očitke zoper Kučana obenem zmedeno in otroško.

Zunanji minister Lojze Peterle naj bi bil zelo nejasen, ko je odgovoril na vprašanje, kaj je vendarle sprožilo pismo, poroča AP. Rekel naj bi, da je pismo hotelo poudariti, da je »naša državnost velikega pomena«. Pismo Kučanu je bilo objavljeno v Slovencu 23. junija, naslednji dan pa je list posvetil večji del svoje druge strani Kučanovi novinarski konferenci, časopis pa, ki ima milo rečeno izredno tesne stike s SKD, ni objavil nobenega komentarja o pismu, ki bi ga bil dal Lojze Peterle.

Gospodarski tokovi so bili v zadnjem letu za Slovenijo tu in tam dokaj pozitivni

Slovenski finančni minister dr. Davorin Kračun je na tiskovni konferenci za tuje novinarje, ki je bila v Ljubljani 23. junija, osvetil predvsem nekatere pozitivne uspehe, ki jih je bila Slovenija dosegla v prvih dveh letih svoje neodvisnosti. Ker je poudarek običajno na negativne posledice za Slovenijo razpada nekdanje Jugoslavije, so bile Kračuna pojasnila koristna korektura tej slike.

Ko je Slovenija pred dvema letoma Jugoslavijo zapustila, je začel Kračun, so bili gospodarstveniki v glavnem zelo pesimistični. Slovenija da bo izgubila 40 odstotkov ce-

lotnega svojega trga. Dejansko je Slovenija izgubila kar več kot polovico svojega trga, poleg tega pa je bila Slovenija ob svojih deviznih rezervah v tujini, ker je (in še) nad njimi držala roko Narodna banka Jugoslavije.

Znaten pozitiven korak je po Kračunu prišel oktobra 1991, ko se je Slovenija monetarno osamosvojila. S tem korakom se je Slovenija pač odcepila od inflacijskega monetarnega prostora, ki je danes osredotočen seveda predvsem v novi tvorbi Zvezne republike Jugoslavije (Srbija in Črna gora). Po uvedbi lastne valute je Sloveniji uspelo vzpostaviti notranjo konvertibilnost le-te, že februarja 1992 pa je bilo mogoče s slovenskimi tolarji kupiti devize.

Ker ni nič kazalo, da bo Slovenija kmalu dobila nazaj trg v južnih republikah oziroma novih državah nekdanje Jugoslavije, je bila odločitev neizbežna, da poveča izvoz drugod. Tako se je samo v minulem letu slovenski izvoz v silno kvalitetno zahtevno Evropsko skupnost povečal za 14 odstotkov, v države tudi precej zahtevne Efte (= European Free Trade Association), pa za 16 odstotkov. Izguba tkm. jugoslovenskega trga je za Slovenijo imela še manjšo pozitivno plat v tem, da se je manjšina potreba po uvozu.

Precej sončna stran gospodarske situacije so devizne rezerve, ki še stalno naraščajo. Decembra lani so znašale 1,1 milijarde dolarjev, konec junija pa so rasle za 200 milijonov dolarjev na 1,3 milijarde.

Sorazmerno zelo pozitivna za Slovenijo je tudi stopnja inflacije. Za leto 1993 je napovedal dr. Davorin Kračun, da bo inflacija znašala od 20 do 25 odstotkov, kar je sicer denimo za (današnje) ameriške razmere silno visoka, za svet pa uvršča Slovenijo med države »zmerne« inflacije. Za primerjavo je Kračun navedel podatek, da je bila inflacija oktobra 1991 mesečno kar 20-odstotna, kar za letošnje leto pričakujejo za celo leto.

Kračun je spregovoril tudi o tem, kaj potrebuje slovensko gospodarstvo za oživitev, in sicer: »makroekonomska stabilizacija, mikroekonomska reforma (privatizacija, sanacija bank in prestrukturiranje podjetij) in vključevanje Slovenije v evropske integracije.«

Mešana krovna komisija Cerkve in vlade nadaljuje s svojim delom — Odprtih še več vprašanj v zvezi z vlogo Cerkve v državi

Dne 22. junija je bila druga seja Mešane krovne komisije Rimskokatoliške cerkve in vlade. Seja je bila v Ljubljani, na njej pa so ocenili delo petih podkomisij. Ocena je sicer bila precej pozitivna, vendar so ugotovili tudi, da je več vprašanj, ki jih je treba razčistiti in najti zanje ustrezne rešitve. Skoro poglavito pri tem je dejstvo, da pravni položaj Cerkve v Sloveniji še ni docela jasen. Citiramo del poročila iz Slovanca 23. junija:

»Pri denacionalizaciji so ugotovili, da je ta v veliki meri odvisna predvsem od dobre volje ljudi na terenu. Ponekod prihaja do zapečetov predvsem zato, ker ljudje niso pravljeni sodelovati. Gleda t.i. versko-kulturnega tolarja se Cerkev nagiba k možnosti, da bi vsak davkoplačevalec prostovoljno namenil del dohodnine cerkvi ali drugim verskim skupnostim oziroma karitativnim dejavnostim. O verskem pouku na včerajšnji seji mešane krovne komisije niso razpravljali, v podkomisiji pa že. Dan je bil predlog, da bi v šole v okviru obveznih izbirnih vsebin uvedli t.i. religiozno-etični pouk.«

Najnovejša Družina poroča o 20 slovenskih novomašnikih v letu 1993.

(Te vesti so bile pripravljene za objavo v sredo dopoldne)

Iz Clevelandu in okolice

Bralcem—

Dejansko je današnja AD za slovenski del zadnja do 22. julija. Ko boste to številko dobili v roke, že bo natisnjena številka za 8. julij, ta ima pa le dve slovenski strani. Tkim. »mestnih« novic v njej ni, zato pa hrani to rubriko glede prihajajočih prireditv. V polni »zasedbi« se bo AD povrnila 22. julija.

Romarjem v Lemont—

Avtobus za romanje Slomškovega krožka v Lemont bo odpeljal 3. julija ob 6h zjutraj izpred cerkve Marije Vnebovzetje, ob 9.30 iz Miller Ave. in E. 200 St., ob 7h pa izpred Barragevega doma na St. Clairju. Bodite pravočasni! Vrnitev v Cleveland bo 4. julija, med 11. in 12. zvečer.

Krofi—

Oltarno društvo fare sv. Vida bo imelo prodajo krofov v soboto, 10. julija, od 8. zj. dalje, v društveni sobi. Pridite in pokupite!

Poletni piknik fare Sv. Vida—

Farni piknik župnije Sv. Vida bo v nedeljo, 18. julija, na Slovenski pristavi. Na razpolago bo tudi kosilo, nakaznice in več informacije imajo v župnišču, tel. 361-1444.

KOLENDAR

JULIJ

11. — Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi.

18. — Fara sv. Vida priredi farni piknik na Slovenski pristavi.

25. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

25. — Misijonski piknik v Milwaukee Triglavskem parku.

AVGUST

5. — Koncert Mpz »Peca« iz Koroške, v SND na St. Clairju. Pričetek ob 7. zv. Za vstopnice, kličite 391-1540 ali 585-1360.

7. — Vrtna veselica Korotana na Slovenski pristavi. Pevski nastop in ples. Igra Alpski sekstet. Gost tega večera bo mešani pevski zbor Peca iz Globasnice na Koroškem.

15. — SKD Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik, v Triglavskem parku.

22. — Klub upokojencev Slovenske pristave ima piknik na SP.

SEPTEMBER

5. — Zaključek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. uri. Glavni maševec bo nadškof Anthony Pilla. Po maši banket v SND na St. Clair Ave.

(dalje na str. 15)

Piknik MZA—

Misijonska Znamkarska Akcija (MZA) priredi svoj letni piknik v nedeljo, 11. julija, na Slovenski pristavi, v ponedeljek, 12. julija, pa letni občni zbor v dvorani pri Mariji Vnebovzetji. Vse podrobnosti v dopisu na str. 11.

Zbor »Peca« iz Koroške—

V četrtek, 5. avgusta, bo koncert Mpz »Peca« iz Koroške in sicer v SND na St. Clairju. Za vstopnice in več informacije, pokličite Staneta Kuharja na 585-1360 ali 391-1540. Zbor bo tudi gost večera na prireditvi Korotana na Slovenski pristavi 7. avgusta (gl. str. 10).

Zahvala—

G. Jože Volčjak se prav lepo zahvaljuje vsem sorodnikom, priateljem in znancem za njih obiske v bolnici in voščilne kartice ter darila, prav posebno pa č.g. Johnu Kumšetu za obiske v bolnici ter za njegove molitve ob g. Volčjakovi bolezni. Zopet: prav lepa hvala vsem!

Mohorjeve knjige—

Slovenska pisarna sprejema naročila za knjige celovške Mohorjeve družbe za l. 1994. Knjige stanejo \$37 in bodo poslane naročnikom na njihove naslove. Podprimo to za slovenstvo tako važno ustanovo. Naročila pošljite na: Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Romanje ZOD v avgustu—

Združena oltarna društva imajo romanje v Lemont 7. in 8. avgusta. Vso informacijo in rezervacije za avtobuse sprejemajo sledeče:

Amalija Košnik 881-4957

Paula Adamič 481-8263

Mary Gerl 261-1316

Marie Amigoni 481-2275

Zaradi naročitve avtobusov, prijavite se čimprej!

Spominski darovi—

Ga. Marija Brodnick, Willoughby Hills, O., je poklonila \$100 v podporo Ameriški Domovini, v spomin pred nedavnim umrlega moža Johna.

Ga. Marija Melaher, Cleveland, O., je darovala \$35, v spomin pok. moža Jožeta, nekdanjega urednika Ameriškega Slovence in sodelavca našega lista.

Nada Roberts, West Palm Beach, Fla., je pa darovala \$30, v spomin pok. dr. Jožeta Felicijana.

Vsem darovalkam se iskreno zahvaljujemo za njih podporo in naklonjenost temu slovenskemu listu.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susek - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 26 Thursday, July 1, 1993

SPOSOJENI KOMENTAR...

Ob drugi obletnici

Preden se je Slovenija osamosvojila, je bila večina ljudi v njej prepričana, da v »socialistični, samoupravni Jugoslaviji« ni več mogoče živeti. Po uspešnem pobegu iz njenega objema smo dobili lastno državo, katero rojstvo so množice Slovencev navdušeno pozdravljale. A komaj sta od tega dne minili dve leti, je v mladi državi malodane vse narobe: brez dela je več kot desetina prebivalcev, njen parlament je videti kot škorpijon, ki bo zdaj zdaj zstrupil samega sebe. V luči socijalnih stisk, vsakršnih afer in škandalov se zdaj zdi, da se je »stoletni sen« Slovencev o samostojni in demokratični državi spremenil v moro, ki ima le na videz obliko svobode: v njej so si ljudje med sabo volkovi najslabše vrste.

S to podobo ali vsaj občutkom, da je tako, pač ni lahko praznovati obletnice. Nasprotno; skrajnežu se bo nemara celo zazdelo, da je treba »z umazano vodo vred zliti stran tudi otroka«, t. j. z obletnico vred odpraviti tudi državo. Kot da bi potem vsaj za trohico bilo bolje ali lepše...

Toda samostojna Slovenija je za njene prebivalce vendarle velikanska pridobitev: v sestavi jugodržave bi nedvomno živel v popolni zmedi, ta pa bi prej ali selj prerasla v dogajanje, ki ga zdaj poznamo iz BiH. Torej ni razlogov za »nostalgijo« po starim »skupnosti«. Navsezadnje je Slovenija ni pustila brezglavo in sebično, ampak šele potem, ko so bile izčrpante vse možnosti za sožitje.

Prej omenjeno razočaranje, ki ga tendenciozno razširjajo tudi nekateri mediji, pač ni posledica razdružitve. Resničnost nove države je namreč v nekem smislu takšna, kot jo ustvarja zgled, po katerem je ustvarjena: po zgledu odprte družbe; ta je v nenehni krizi ter protislavijih in njene resničnosti ni mogoče preprosto obvladovati, pri nas zlasti ne s prijemi in vrednotami bivšega režima oziroma neokomunističnimi načeli.

Kljub vsemu je v tem kratkem času mladi državi uspelo marsikaj; kot pritlikavka se je prebila v Brodingnag, simbolno deželo velikanov, kjer zdaj vsaj na nekaterih področjih že figurira kot enakovredna soigralka. To bi lahko bila upoštevanja vredna spodbuda za umirjanje njenih notranjih krčev...

Jože Horvat

Slovenec, 24. junij 1993

Komentar posredujemo deloma zato, ker se v precejšnji meri ujema z našim gledanjem, deloma pa zato, da ga bralci, ki se zanimajo za sprotne dogajanja v Sloveniji, berejo skupno z najnovejšo »afero«, pismom šestih politikov Miljanu Kučanu, ki ga tudi danes objavljam.

Dr. Rudolph M. Susek

V A B I L O

CLEVELAND, O. — Povabim naj vas na vrtno veselico in še kar je zraven treba, sem dobil prošnjo. Prireditev pripravlja Korotan na Slovenski pristavi za soboto 7. avgusta popoldne in zvečer. Med prikuhami bo tudi slovenska pesem, vsaj enega od dveh navzočih zborov.

Ogori Peci se spominjam iz osnovne šole, da tam spi kralj Matjaževa vojska in brada se poveljniki ovija okrog mize. Ob sedmem zavoju bo prišel rešit Slovence, da jim prinese svobodo. Se je mogoče zgodilo to predlani?

Angleška izgovorjava za to goro je Pah Cah in po japonsko bi bilo Peka Yama. Mešani zbor iz Globasnice je Korotancem v goste na vrtno veselico in večerjo ponudil S.K., ki ni član zборa. Vidi neko sorodnost. Oni so avstrijski državljeni slovenskega porekla. Korotanci so Američani iz istega rodu. Njihov pogovorni jezik je nemščina, naši lažje povedo kar misljijo v angleščini. Skupni imenovalec je slovenska pesem, ki jo obojiše kar dobro zapojejo, in znana domačnost Korotanovih prireditve odgovarja vzdušju, ki ga sém prinašajo gostje, njihova Gemütlichkeit.

Ni še dolgo, ko je kulturnik Zunič spraševal Glivarja za mnenje o vlogi kulture za življenje. Ali človek lahko živi samo od kulture? Ta se nasmehne, češ, sam veš kako je to. Za vsakdanji kruh molimo, pa to ne zadostuje. Recimo tako, kultura je kot med, ali kot kikiriki maslo, ali kak drug namaz. Pomaga nam prebaviti vsakdanje težave. Izseljencem je bila lep paradni konj. Časi so se spremenili. Konji, ki so pred sto leti vozili tramvaje, ne smejo več na cesto. V posebnih vozilih jih prevažajo, če je potreba. Sam presodi, če cena odgovarja napredku.

Prijetno je brati poročila, kolikim diplomircem so slovenski starši omogočili doseči ta cilj višje izobrazbe. Na drugi strani pa je istočasno zelo skromno število graduantov t.i. slovenskih šol. Očitno je v ozadju kriza materinščine. To se pozna pri vseh naših pevskih društvih, ki so doslej bila v ospredju naše izseljeniške kulture. Leporečje je, če bi trdil, da so pevci na to tradicijo zdaj pozabili. Enostavno ni motivacije, ni vzpodbude, da bi prišli in si igranje pridobili tistih nekaj slovničnih pravil, ki bi jim materni jezik uredil v uporabno orodje.

Za Korotan je prišla letos tiha pomlad. Zbor ima doslej v glavnem dober in močan ženski del glasov in vadi skladbe za mešani zbor iz časov Lemplja in Gorenška. Ker manjka podlage v basih, je nastal med nami še en primer, kjer je harmonija radi nepravilnega razmerja porušena. Pevvodja zdaj hladni plesko sobo v Collinwoodu v upanju, da bo ustvaril pravšno klimo za ponovno uporabo vsaj nekaj nekdajih basov ter tenorjev v naslednjih julijskih vajah za zaželeni nastop na Pristavi. Zelo zaželeni so seveda tudi novi, mlajši pevci. Tako ne bo vse kulturno breme ostala na gostih iz Koroške, iz dežele, ki je naš naravni podaljšek domovine.

Mogoče bomo iz takih prireditve spet pridobili zadosti notranje moči za ohranitev slovenstva med tukajnjimi izseljenci.

Ne štejte mi v zlo, če mislite, da sem pretrdo podrgnil obresnico in poskusite to storiti tudi sami zase. F.K.

Še eno »Prosvetno uro« smo imeli

NEW YORK, NY - Iz moje farne kronike Sv. Cirila na Osmi in iz mesečnih zapisov pok. dr. Kalana, ste vsi lahko spoznali, da smo za pozivitev življenja uvedli tretjodeljske prosvetne ure po deseti slovenski maši. Te so bile vsak mesec od septembra do maja. Tudi nedeljska enourna farna slovenska šola je bila prav tako samo v teh devetih mesecih.

Zakaj smo se oprijeli akademskega šolskega leta, ne vem. Na ta način je naše farno življenje stopilo v nekakšen počitniški čas že s tretjo majsko nedeljo. Vsekakor malo predolge počitnice za malo našino skupnost, ki jo zrahljata prostora in časa.

Kdor zares pozna našo farno zgodovino, ve, zakaj stoji cerkvica prav v tem spodnjem delu New Yorka oz. Manhattana. Tod je bila slovenska naselbina v prvem desetletju tega stoletja, nekako od Drugih Desete ceste. Komaj deset let pozneje se je že začela naša naselbina premikata preko East Riverja na Brooklynsko stran in od tod v Ridgewood in Glendale. Tod se je močna našeljenost dobro držala do 1970. leta in malce čez. Čas

nam je pobral stari rod, mlajši pa se je razpršil. Zaradi tega fara sv. Cirila močno občuti neusmiljeno delovanje dveh dejstev: prostora in časa.

Te dve sovražnosti lahko premagujemo samo z globoko narodno zavestjo. Redno ali vsaj pogosteje prihajanje k Sv. Cirilu vsekakor zahteva od nas neko žrtvovanje. Pa vendar pogosteje srečevanje s sorojaki

ZAHVALA

CLEVELAND, O. - Na zadnjem sestanku Kluba Pristavskih upokojencev, ki je bil 23. junija na Slovenski pristavi, smo bili prijetno presenečeni. Naš član, starosta upokojencev g. Janez Pičman, je naročil kosilo za vse udeležence tega sestanka. V ponedeljek, 28. junija, je praznoval 92. rojstni dan, 24. junija pa je godoval.

V spomin na vse te dogodke, smo imeli po sestanku prav lepo popoldne.

Dragi Janez! Vsi Ti želimo, da Te Bog ohrani dobre volje in pri zdravju še mnogo let! Obenem pa Ti izrekamo našo iskreno zahvalo za ta lep dogodek. Bog Te živi!

Pristavski upokojenci

v tem velikem tujem prostoru nas narodno poživlja, da, celo ohranjuje nas.

To je vzrok, da sva z vodnikom prosvetnih ur dr. Silvom Langom dodala še eno eno, na tretjo junijsko nedeljo, še eno, predno gremo na »poletne počitnice«.

Prišla je tako tretja junijská nedelja. In sv. Ciril na Osmi le ni še bil čisto v svojem počitnikovanju. Imeli smo prosvetno uro. Vsi »prosvetarji« le niso preslišali majske napoved dr. Langa, da bomo uro imeli tudi v juniju. Ni nas bilo toliko, kot običajno za to uro, a veliko več, kot bi nas bilo na tej junijski nedelji, če ure po deseti maši ne bi bila. Osnovni námen dodatne ure je tako bil dosežen.

Zbrane, kar za pol dvorane, nas je pozdravil dr. Lango. Povedal nam je, zakaj je moral nekaj točk programa odpasti. Govoril je o najnovejši knjigi, o kateri sem drugi dan bral tudi v Književnih listih v Delu od 17. junija 1993, pod naslovom: Prva bazična publikacija o Sloveniji in Slovencih v angleščini. (Isto smo objavili pretekli teden v AD, op. ur.).

Iz spisa v omenjeni knjigi Dragota Jančarja, letošnjega prejemnika Prešernove nagrade v Sloveniji, nam je Tone Branč prebral nekaj izvlečkov, ki jih je bil odbral dr. Lango. Za njim je stopila pred mikrofon Katja Delakova, mlada študentka, in prebrala svoj opis doživetja Ljubljane in Slovenije ob trenutku proglašitve neodvisnosti in državnosti. Katja je bila takrat ravno v Ljubljani s svojim očetom Sergijem ob prilikah Svetovnega slovenskega kongresa. Svoje vtise nam je podala v angleščini.

Zanjo je stopil pred mikrofon naš Ivan Kamin, organizator tudi letošnjega Slovenskega festivala, našega farnega dneva v New Yorku, in nam povedal, da je del dobička te prireditve šel v sklad za slovensko mladino v New Yorku. In Katja Delakova je dobila prvo nagrado iz tega sklada: \$500, za svoje zavzeto delo. Čestitamo!

Med nami je bil tudi Rev. Alojzij Jenko, ki je ob osmih daroval slovensko Gospodovo daritev. Zato nas je župnik p. Krizolog spomnil na dan sv. Alojzija, ki je hkrati tudi godovni in rojstni dan č. g. Jenko. In zapeli smo mu pesem sreče. P. Krizolog mu je izrekel voščilo v veseli obliki, kar še posebej označuje naravo našega zdajšnjega župnika.

Ive Lango je voščilno pesem poživel s klavirsko spremljavo, nato dodal lastno skladbo. Ta je bila z besednimi presledki namenjena v počastitev njenega očeta, in s tem v proslavo Očetovskega dneva, kateremu je bila posvečena ta prosvetna ura. Tako smo z dodatno junijsko prosvetno uro farno običajno počitnikovanje odložili za en mesec, na življenju pa smo s tem pridobili.

Po vsem tem smo se skoraj vsi odzvali povabilu Marjana in Polonce Henigmana. Pova-

(dalje na str. 12)

Piknik Misijonske Znamkarske Akcije

CLEVELAND, O. — Smo v dobi piknikov, ko se teden za te-dnom oglašajo različna društva in nas vabijo v lepo naravo.

V to pikniško dobo vpade tudi piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA), ki bo v nedeljo, 11. julija, na Slovenski pristavi. Pričeli ga bomo s sv. mašo ob 12. uri. Po maši bo na razpolago kosilo, kasneje pa še druge jestvine. Gospodinje lepo prosimo za domače pecivo in že vnaprej: iskrena hvala!

Naslednji dan, v ponedeljek, 12. julija, pa bomo imeli vsakletni sestanek združen z občnim zborom in sicer v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti, ob 7. uri zvečer. Ta večer bomo tudi poiskali šest srečnežev in še kaj več. Neimenovana dobrotnica je darovala žensko narodno nošo, za katero izkupiček bo šel za sestre Skupnosti Loyola v Sloveniji. Parkrat je že bilo omenjeno o teh sestrach, katere so se odzvale božjemu klicu, zapustile lepe službe in se ponudile škofiji, da delajo v pastoralnem delu.

Iskreno vas vabimo, dragi bralci Ameriške domovine, da ne prezrete misijonskega piknika, pač pa pride na Slovensko pristavo in po svojih močeh pomagate pri tako važnem delu za blagor bližnjega in božjega kraljestva.

Odbor MZA - Cleveland

Ob slovesu vam vsem najlepša hvala!

CLEVELAND, O. - Ob odhodu iz vaše nove domovine čutim za potrebno, da se od vas poslovim. V treh tednih bivanja med vami sem vas veliko spoznal in se pogovarjal z vami, tako v Clevelandu kot v Torontu. Spoznal sem povezanost med vami in občutil vašo veliko povezanost s Slovenijo. Kamor koli sem prišel, sem bil lepo sprejet in se vam vsem lepo zahvaljujem za topel sprejem.

Moj obisk pri vas me je utrtil v prepričanju, da ste vsi skupaj živ ud Slovencev. Z obiski po vaših tovarnah in delavnicah sem spoznal, da so med vami strokovnjaki, ki obvladajo vrhunsko znanje in tehnologijo. Posebno pa me je

razveselilo vaše zanimanje za investiranje na Ljubljanskem gradu. Tako firma g. Daniela Strune v Clevelandu kot svet, ki ga vodi g. Mišo Perles, in gospodarska zbornica v Kanadi, ki jo vodi g. Jože Slobodnik, so pokazali za projekt pripravljenost, da ga presodijo in ovrednotijo.

Pri tem si želim, da bi kateri od naštetih našel skupen interes za te projekte z mestom Ljubljana. Opozoriti vas želim, spoštovani bralci AD, da je bil v začetku junija v skupščini Republike Slovenije sprejet zakon o gospodarskih javnih službah, ki daje 100% jamstvo in garancijo za vloženi kapital. To je, da podeljena koncesija zagotavlja odgovornost tistega, ki jo daje, da jamči z vsem svojim kapitalom za varnost naložbe v primeru, da pride do razprtja ali prekinite pogodbe.

Koncesije podeljuje ali Republika Slovenija ali lokalne skupnosti (kot je Mesto Ljubljana). Zakon o gospodarskih javnih službah, pri katerem sem tudi sam sodeloval, je stopil v veljavo konec junija. Čakali smo ga skoraj tri leta; odprl bo pot za vlaganje doma, pri nas v Sloveniji.

Vlada v Ljubljani, katere član sem tudi sam, si želi kapital iz Amerike in Kanade predvsem zaradi vpliva nemškega, avstrijskega in italijanskega kapitala, ki želi pokupiti vso slovensko industrijo in lastnino.

Na drugem področju, kjer sem sodeloval, sem bil prav prijetno presenečen nad vašim odzivom. Res je, tudi Slovenci potrebujemo Muzej osamosvojitve, za katerega so mnogi med vami prispevali po \$1000 US. Najlepše pa me je presenetilo pismo ge. Ivanke Turk, ki ga bomo ravno tako vpisali v Zlato knjigo darovalcev Ljubljanskega gradu. Za iskreno sporočilo se ji prav lepo zahvaljujem, posebno pa sem si v srce zapisal njeno sporočilo, da je njeno srce v Sloveniji. To, mislim, velja prav tako za vas vse. Za vse darove vam naj Bog povrne in pa vši Slovenci. Hvala vam!

Na koncu, naj se zahvalim tudi g. Lojzetu Bajcu, ki je

opravil veliko potov in zbral okrog 300 podpisov na izjavi za postavitev znamenja na Orlovem vrhu na Ljubljanskem gradu. Prav tako pa se zahvaljujem vsem, ki ste svoj podpis in podporo za omenjeno postavitev, dali na 34. Slovenskem dnevu v Boltonu v Kanadi. Vesel sem zmage slovenskih lovcev v Allistonu in pa predvidene njihove, kot tudi ostalih treh klubov, podpore pri opremljanju muzeja slovenske samostojnosti. Vitrage, ki bo izdelan po načrtih akad. slik. g. Štefana Mavka, ki je sijajno poslikal cerkev sv. Vida na St. Clairju, in krasil Slovenski dom na Dunaju, bo trajno obeležil tudi v Muzeju na Ljubljanskem gradu: Ustoličanje knezov na Koroškem. Okenski okvir za ta vitrage je že izdelan in sicer nad vhodom v Muzej.

Vaša podpora našim prizadevanjem me je utrdila, da bom še z večjo vnemo in elanom delal za naše skupno dobro. Takoj, ko se vrnem domov v Ljubljano, bom kot odgovoren za Ljubljanski grad vložil zahtevo za postavitev znamenja na Orlovem vrhu. Izjava z vašimi podpisi pa mi bo pomagala prepričati še tako močne nasprotnike, da se bodo uklonili in pristali na to, da ima vsak človek, ki je rojen, pravico do groba, to je osnovno načelo humanega in pravno urejenega sveta, kateremu želi pripadati tudi Slovenija.

Če smo bili priznani kot država tudi z vašo pomočjo, dragi rojaki po svetu, smo vam v zahvalo, znamenje na Orlovem vrhu, tudi dolžni postaviti.

Janez Lesar
Član Izvršnega sveta
Skupščina mesta Ljubljana

MALI OGLASI

Wanted to Rent

Retired Slovenian American gentleman wishes to rent 1 or 2 room downstairs suite, with bath, in the St. Vitus area. Call 641-6606; Moe will answer, so ask for Lou. (25-28)

For Rent

1 or 2 bdrm apt. Lake Shore & E. 185. Individual heat. Gar. optional. Good cond. 486-6028 (25-28)

Home for Sale

Euclid brick home, north of Lake Shore Blvd., 3 bdrms, central air cond., beach privileges, 2 car garage. Now taking offers, principals only. Call 261-6942 or 261-0460.

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

Na dan slovenske neodvisnosti, 25. junija, so slovenski rojaki, živeči v Washingtonu, izročili Kennedyjevemu centru veliko slovensko zastavo. Zbrani pred velikim doprsnim kipom predsednika Johna F. Kennedyja v veži centra (le delno viden v ozadju), gotovo se ga pa spominjajo vsi, ki s kdaj v centru bili so, z leve, Silvestra Petrič, njen mož dr. Ernest Petrič, veleposlanik Republike Slovenije v ZDA, generalni upravnik Kennedyjevega centra John A. Duran, Susan Kreger, uslužbenka Kennedyjevega centra, Vladimir Pregelj in Lea Plut-Pregelj.

SLOVENSKA ZASTAVA v Kennedyjevem centru v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. - Drugo obletnico razglasitve slovenske neodvisnosti so na narodni dan 25. junija 1993 Slovenci v Washingtonu proslavili s tem, da so Kennedyjevemu centru za izvajalne umetnosti (John F. Kennedy Center for the Performing Arts) v Washingtonu podarili zastavo Republike Slovenije.

Kratke vendar pomembne slovesnosti, ki je potekala pred kipom pokojnega predsednika Kennedyja v veliki veži centra, so se udeležili poleg darovalcev zastave tudi slovenski veleposlanik v Washingtonu dr. Ernest Petrič z družino ter še nekaj članov veleposlanštva z družinami.

V nagovoru ob predaji zastave je Vladimir Pregelj poudaril, da je slovenska državna neodvisnost sicer mlada, da pa je tradicija udejstvovanja v izvajalnih umetnostih med Slovenci in v Sloveniji stara že tisoč let, in nakazal nekaj največjih mejnikov in osebnosti te tradicije.

Za darilo se je zahvalil v imenu Kennedyjevega centra in vlade Združenih držav upravnik centra John Duran in omenil, da je Slovenija prva od novonastalih držav Srednje in Vzhodne Evrope, katere zastava je bila podarjena centru.

Dr. Petrič se je zahvalil washingtonskim Slovencem za zamisel in izvedbo podaritve slovenske zastave, izrazil ponos nad zastavo in razložil njeni simboliki ter pripomnil, da je s sprejetjem slovenske zastave Kennedyjev center potrdil rojstvo slovenske države, ki je

danes sicer še nedorasel otrok in mora premagovati marsikakšne otroške težave, se bo pa kmalu razvila v odraslega človeka.

Po »uradnem« delu slovensnosti, med katerim je zastava bila razvita, so navzoče prijetno presenetili prisotni člani ameriške Uprave za narodne parke, ki je odgovorna za tehnično upravljanje Kennedyjevega centra, s petjem voščilnico »Happy birthday to you« Sloveniji za njen drugi rojstnodan. Nato pa so na prošnjo g. Durana tudi Slovenci zapeli slovensko državno himno, ki je tako prvič odmevala po Kennedyjevem centru.

Pobudo za dar slovenske zastave Kennedyjevemu centru je dala in s pomočjo Jamesa Cesnika izvedla dr. Leopoldina Plut-Pregelj, denarno pa so jo podprli washingtonski Slovenci.

Slovenska zastava, v izmeri 14 krat 9 čevljev, bo stalno izobesena skupaj z zastavami čez 160 držav, ki krasijo vežo narodov v Kennedyjevem centru.

Po slovesnosti v Kennedyjevem centru je veleposlanik dr. Petrič povabil udeležence na prijeten popoldanski sprejem v svoji rezidenci.

Podpirajmo Slovenijo!

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

V blag in nepozaben

SPOMIN

Ob 9. obletnici smrti naše preljube mame, stare mame, babice, tašče, svakinje in tete

Terezije Valenčak
ki je izdihnila svojo plemenito dušo dne 7. julija 1984.
9 let Te že črna zemlja krije,
srce blago Ti ne bije.
Rožice Ti grob krasijo
sreca naša pa bolijo;
miru božjem počivaj mama,
spomin na Tebe bo ostal,
dokler ne snidemo se
za vekomaj.

ŽALUJOČI:
Sin Karl z družino
Hčerke: Anica Rožic, Malči
Kolenko, Jožica Vitulich
z družinami
Svak Martin z družino
in ostalo srodstvo v
Ameriki in Sloveniji.
Cleveland, Ohio, 1. julija 1993.

Igor Bavčar, dr. France Bučar, Janez Janša, Jelko Kacin, Lojze Peterle, dr. Dimitrij Rupel

Milanu Kučanu, predsedniku Republike Slovenije!

Tekst pisma, ki so ga zgoraj omenjeni naslovili na slovenskega predsednika Milana Kučana 21. junija 1993. V pismu razlagajo, zakaj vračajo zlati častni znak svobode. Kakor poročamo drugje, je pismo za javnost v Sloveniji pravo presenečenje, k itak že razburjenemu političnemu ozračju pa dodalo še precej svežega goriva. Tekst ponatisnemo v celoti, prav tako odgovor Milana Kučana, oddan na tiskovni konferenci.

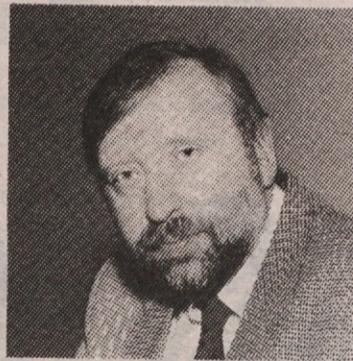
Dr. Rudolph M. Susel

Dve leti po izbojevani svobodi, samostojnosti in neodvisnosti, ki je Slovenijo za razmeroma nizko ceno rešila iz jugoslovanske morije, postaja slovenska država v očeh in delanjih dela naše oblasti in politične javnosti sporna, še bolj sporni pa so za te kroge tisti, ki so si za samostojnost najbolj prizadevali.

Smo priče politiki razvednotenja slovenske samostojnosti, v tujini in pri nas so čedalje glasnejše pobude za oživljanje nekakšne nove Jugoslavije. V vplivnih mednarodnih krogih (Kissinger, De Michelis itd.) se spet postavlja vprašanje smisla slovenske samostojnosti. Jugoslavija v starem okviru in bojda na nekih novih, menda gospodarskih temeljih, spet kot ptič Feniks vstaja v ozadju možnih variant za ureditev razmer na Balkanu. Ker tisti, ki bi lahko kaj storili, in ki bi morali kaj storiti, da bi preprečili ubijanje, posiljevanje in etnično čiščenje, svojo slabo vest zdravijo s tem, da iščejo vzroke za vojno in razpad Jugoslavije tudi v Sloveniji, so časi postali nevarni. V Sloveniji danes deluje močna skupina vplivnih ljudi, tudi v vladajočih strankah in na vodstvenih položajih, ki so narodnostno, sorodstveno, politično ali gospodarsko vezani na bivšo Jugoslavijo in so naklonjeni njeni oživitvi.

Po drugi strani pa se skuša boj Slovencev za samostojnost celo kriminalizirati. Nekateri visoki uradniki dokazujejo, da je JLA ves čas agresije in vse do umika iz Slovenije delovala zakonito, kar postavlja vprašanje, kako sta potem delovali slovenska vojska in policija, ki sta se napadalci uprli?

Visoki oficirji JLA, ki so dolga leta delovali proti samostojni Sloveniji, junija 1991 pa jih grozili z uničenjem, prejemačajo danes akontacije vojaških pokojnin, ki presegajo primerljive plače v slovenskem

Dr. Dimitrij Rupel

Lojze Peterle

Dr. France Bučar

gospodarstvu. Nekaterim, ki celo državljanstva nimajo, je bil omogočen celo odkup stanovanj za desetino realne vrednosti, tako da so jih lahko potem prodali in si v Beogradu kupili vile. Posamezniki celo s posojili, najetimi v naših bankah. Najbrž jih ne bodo nikoli odplačali.

Mnogi, ki se dozdaj niso upali vrniti v Slovenijo, zadnje čase spet prihajajo (med njimi celo generali nekdanje JLA). Zahtevajo državljanstvo, odkup stanovanj za desetino vrednosti in grozijo državi, ki so jo pred dvema letoma napadli s tanki in letali, z Evropskim sodiščem za človekove pravice.

Večkrat ste se tako ali drugače, posredno in neposredno zavzemali in zanimali za vojaške pokojnine oficirjev bivše JLA, odkup vojaških stanovalj in druge njihove probleme. Mnogo manj pozornosti ste posvečali otrokom in svojcem teritorialcev in policistov, padlih v vojni za Slovenijo, in njihovim problemom.

Se spominjate, g. predsednik, kako so nekateri člani

nekdanjega predsedstva RS nasprotovali javni proslavi razglasitve samostojnosti 26. junija 1991? Letos se zgodovina očitno ponavlja. Šef vašega urada se je namreč na odboru za počastitev druge obletnice državnosti na vse kriplje upiral javni prireditvi na trgu pred parlamentom, ker naj bi Vi menda takrat imeli druge obveznosti.

Slovenija ni praznovala niti obletnice mednarodnega priznanja niti dneva sprejema v OZN. Kakšna je država, v kateri predsednik najde čas za spomin na dolomitsko izjavo, ne pa tudi za njen rojstni dan, dan državnosti? Oprostite, da nam Vaš letošnji »zatajitveni scenosled« ni všeč.

V tako imenovani prisluškovnici aferi ste politično legitimirali tudi nacionalno izdajo in s tem pomagali vzpostaviti model ravnanja, v katerem skupni nacionalni in državni interesi ne uživajo takšnega varstva kot v vseh normalnih državah. Danes je nemoralno očitati novinarjem, da lastne državljanje obveščajo o državnih skrivnostih, ko pa je to lahko nekaznovano (in to v pogovorih s tuji) počel član najvišjega državnega vodstva v mnogo usodenjih časih. Namesto da bi takrat obsodili storilce, ste postopek obrnili proti tistim, ki so jih bili razkrili.

Gospod predsednik, dolgaleta ste bili in ste še vedno najbolje obveščena oseba v Sloveniji. K Vam se steka mnogo formalnih in še več neformalnih niti in kanalov, po katerih prihajajo informacije in odhajajo navodila. Bili ste informirani o aferah, kot so Elan, Zlobec, Slovin, HIT itd., vendar so bile Vaše javne in druge reakcije mnogo bolj obrnjene v zagovor tistih, ki so v zadnjih letih po Markovičevem zakonu pospešeno »lastnini« osvobojeno Slovenijo. Danes so tudi mnogi Vaši nekdanji tovariši iz CK ZKS bogati delničarji in podjetniki, medtem ko brezposelnost raste in okredna podjetja propadajo. Nastajajo pa vzporedna podjetja, nekaj skupni kapital se brezplačno preliva, skrit in opran denar pa se iz tujine vrača domov in kupuje stečajno maso. Pri tem se najde tudi kdo iz nekdanje (in večinoma tudi sedanje) politične elite, ki razlagajo, da so to predvsem posledice osamosvojitve.

Spoštovani gospod predsednik, Vaše ravnanje v zadnjem času nas še mnogo bolj prese-

neča, ker smo večinoma od blizu spremljali Vaš prispevek k slovenskemu osamosvajanju in vseskozi zaupali, da sodelujete z iskrenim prepričanjem, in ne zato, ker sta bili na plebiscitu na voljo samo dve izbiri: biti za Slovenijo ali proti njej. Tako so verjeli tudi mnogi Slovenci, zato ste dosegli zmagoval izid na zadnjih volitvah. Ne znamo pa si razlagati Vašega današnjega ravnanja.

Leta 1990 ste dva dni (od 17. do 19. maja) kljub prošnjam in pritiskom odlašali s sprejetjem sklepa o ustaviti oddaje orožja TO jugoslovanski vojski, kar je mogoče nedvoumno javno dokazati. V teh dveh dneh je bilo zaradi Vašega oklevanja odvzetih nekaj deset tisoč kosov orožja slovenske Teritorialne obrambe. S težavo smo ga potem del nadomestili z nakupi, kjer je bilo to pač mogoče. Danes poslanci vaše stranke in vaši najtesnejši sodelavci zastavljajo poslanska vprašanja, v katerih skušajo kriminalizirati živiljenjsko nujne samoobrambne ukrepe, ki so vsaj deloma popravljali tudi Vaše napake! Hkrati so zapisniki s sej, kjer se je večinoma odločalo o teh zadevah, v Vaših rokah, Vi pa jih nočete

Nujorški Slovenci

(nadaljevanje s str. 10)

bila sta nas pač na njihov vrt na domač piknik. Dom imata na Long Islandu, v Smithtownu. Da ne bi njihove hiše zgrešili, nas je opozarjala slovenska državna zastava ob cestnem drevesu. Župnika in mene je od cerkve vozil tja dr. Lango. Ob moji težavni hoji me je od avtomobila na vrt pospremla prijazna Polonca. Na Slovenskem je bila poklicna bolniška sestra. In ta poklic je opravljala tudi tu, dokler ni postala sama lastnica Doma za ostarele. Le-ta je v bližini njih doma.

Polonca me je lepo posadila za mizo na vrtu. Kar prvi sem bil ob njej. Na mizi je že bil velik hlebec doma pečenega kruha. Ob njem nož. Vabeč, da ga vzamem v roko in si odrezem kos kruha, kot tam na Slovenskem. Kmalu so prisledili še drugi. In Polonca je začela postavljal jedi na mizo. Kate-re? Angleške: Virginia ham? Hot dogs? Hamburgers? Mustard? Catsup?

Ne! Nikakor ne tega, pa čeprav smo v ameriški deželi. Ne, Polonca je že zmerom Polonca, kot tista pri Belem konjičku v Ribnici. Zato nam je na mizo prinesla žgance, ajdove in koruzne, kislo zelje in gobovo juho. Nato še razne pijače in na ražnju pečeno meso raznih vrst.

Pogovori v skupinicah vse-povsod, plavanje v plavalnem bazenu in skoki v vodo. Karel Klesin je pozneje razvlekel meh harmonike.

Henigmanov dom je lep. Že pet let ga imajo. Marjan je tu v Ameriki 15 let. Je strokovnjak na področju računalništva. Lepa slovenska družina. Toda daleč od slovenskega sv. Cirila, kar skoraj 100 km. Hvala za lepo popoldne.

Tone Osovnik

odstopiti tistim, ki bodo morali odgovarjati na poslanska vprašanja.

Pred letom dni je slovenski parlament sprejel zakon o odlikovanju častni znak svobode Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 24/92), ki v tretjem členu določa:

»Odlikovanje se podeljuje:

— za junaštvo pri varovanju svobode Republike Slovenije;

— za izjemne zasluge pri uveljavljanju in obrambi samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije;

— za osebno hrabrost in požrtvovalnost pri reševanju in varovanju človeških življenj in materialnih dobrin;

— za zasluge in osebni prispevek pri vzpostavljanju, razvijanju in krepljenju mednarodnih stikov, ki prispevajo k mednarodnemu priznanju in uveljavljanju Republike Slovenije;

— za zasluge na drugih področjih življenja in dela, ki so pomembna za suverenost in svobodo Republike Slovenije.«

Ko je šlo za podelitev tega odlikovanja tistim, ki so z velikim osebnim tveganjem in v živiljenjski nevarnosti resnično pripomogli k osamosvojitvi Slovenije, je bila izbira izredno stroga. Težko so se na seznam odlikovanec uvrstili nekateri pripadniki teritorialne obrambe in policije, čeprav se zavedamo, da brez njih ne bi bilo uspešne obrambe. Nekateri izmed njih pa so sploh ostali brez častnega znaka svobode.

Potem pa ste podelili najvišjo stopnjo, zlati častni znak svobode dr. Ljubu Bavconu, ki je bil dolgoletni član povojnega omejevalnega režima in sotvorenec boljševistične jugoslovanske in slovenske kaznenosti.

(dalje na str. 13)

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,

Vinko Levstik

Prodam lepo opremljeno zidano »ranč« hišo s 3 spalnicami, rekreacijsko sobo, garažo za 2 avta, v lepem, mirnem kraju, zaradi selitve v Slovenijo. Kličite 531-6029, po 11. uri dop. (26-29)

MACHINIST

Bridgeport - set-up and operate on jig fixtures and short run tooling. Experience required as well as own tools. Day shift. Overtime. Apply in person at:

LJ Manufacturing, Inc.
9436 Mercantile Drive
Mentor, Ohio 44060
(26-29)

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. 481-6929 or 951-3087.

Dan Cosic
FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

944-8400

Milan Kučan odgovarja na pismo šestih politikov

»Nikoli se nisem zavzemal za oficirje«

Na tiskovni konferenci 23. junija, je Milan Kučan med drugim tudi odgovoril na dolocene točke v pismu, ki mu ga je bilo poslalo šest vidnejših slovenskih politikov. Poročilo o tiskovni konferenci, ki je izšlo pretekli četrtek v Slovencu, posredujemo v celoti. Ur.

Med dosežki osamosvajanja je predsednik republike na včerajšnji (23. jun.) novinarski konferenci na prvo mesto uvrstil nenasilen prehod iz realnega socializma (kar nam, kot je dejal, priznava tudi tujina).

Nenasilen prehod ni prišel »sam po sebi«, ampak je sad skupnega spoznanja o interesu in odgovornosti slovenskega naroda. Prehod tudi ni bil preprosto zanikanje vsega tistega, kar je povezano s preteklostjo, temveč tudi uveljavitev pozitivnega.

Milan Kučan je dejal, da se ne strinja s tistimi, ki se sprašujejo, ali je mehak, nenasilen prehod v demokracijo sploh mogoč.

Slovenci smo pokazali veliko stopnjo enotnosti političnih sil slovenskega naroda pri osamosvajanju. Osamosvojitev je bila dosežena z demokratičnim dialogom.

Svet nas ločuje od drugih delov nekdanje Jugoslavije in nas nima več za del »jugoslovenske krize«. Svet v Sloveniji vidi državo, ki ji je uspelo po demokratični poti rešiti večino problemov. V zvezi s tem je omenil izjavi dveh gostov, ki nedavno obiskala Slovenijo, in sicer Šimona Peresa in Klausa Kinkla. Prvi je dejal, da Slovenija ne »nosi« odgovornost za tisto, kar se danes dogaja v drugih delih nekdanje Jugoslavije. Drugi, nemški zunanjji minister, pa je dejal, da je Slovenija srečen otrok, saj je znala razumeti in izrabiti možnosti za osamosvojitev, ko so se ji ponudile.

Milan Kučan je med drugim opozoril na nevarnost teze, da je za vojno v Bosni in Hercegovini krivo prezgodnje mednarodno priznanje Slovenije. Ker bi lahko imela za Slovenijo daljnosežne posledice, je ne bi smeli površno obravnavati.

Slovenija je danes suverena mednarodno priznana država, članica OZN in mnogih drugih mednarodnih organizacij, in ima dostop na mednarodni trg kapitala.

Kar je bilo doseženo, pravi predsednik republike, smo dosegli zato, ker smo bili kljub neugodnim mednarodnim okoliščinam pripravljeni in sposobni za odpor proti armadi. Na vojaško zmago ljudstva smo ob osamosvajjanju znali nasloniti diplomatsko dejavnost.

Milan Kučan je v nadaljevanju govoril o tem, da se v tem trenutku v slovenski politiki kaže nekakšno pomanjkanje vizije oziroma kriza ustvarjalnosti. Ni namreč zadovoljivega odgovora na vprašanje, kakšna naj bo vsebina življenga slovenske države. Velikih projektov še ni konec, saj nas na gospodarskem in socialnem področju oziroma v zvezi z ustvarjanjem socialne varnosti in blaginje čaka še veliko dela. Prav tako še nismo do konca izvedli lastninskih reform oziroma tako imenovanih privatizacijskih procesov. Zato tudi ni končano socialno strukturiranje družbe.

V nadaljevanju je izrazil soglasje z nedavno izrečenim mnenjem dr. Franceta Bučarja (kasneje ga je menda ponovil tudi dr. France Zagožen), da se stranke ne nagibajo k medsebojnemu obračunavanju zato, da bi osvojile politični prostor, temveč zato, da bi si spet polastile monopolnega položaja. Posledica blokad inštitucij oziroma države pa so afere. Uveljavlja se tudi svojevrstna

strategija napetosti, ki hromi in navsezadnje onesposoblja naše »preboje« za uresničitev gospodarskega razvoja, socialne varnosti in pravičnosti.

Slovenci bomo potrebovali vero, da se bomo lahko odrekli samoobtoževanju in samopomilovanju, ki se zdaj kažeta navzven (to je predvsem naloge političnih strank). Za uresničevanje nacionalnega interesa pa bomo potrebovali tudi primerno pobudo oziroma gospodarsko vizijo, kako naprej (kar pa je naloga parlamenta in vlade).

Odgovor na pismo

V pismu, ki so ga podpisali Janez Janša, dr. France Bučar, Lojze Peterle, Igor Bavčar, Jelko Kacin in dr. Dimitrij Rupel, je veliko neutemeljenih trditev in skoraj žaljivih domnev. To je Kučan poudaril v odgovoru na vprašanje, kaj meni o odločitvi naštetih, da se odrečejo najvišjemu namenskemu odlikovanju, zatemu častnemu znaku svobode. »Ker ni jasnega koncepta ali vizije, je razumljivo, da se skuša tudi tako izraziti nezadovoljstvo do sedanjega političnega položaja,« je še dejal. Menil je, da je odločitev našte-

tih šestih politikov vredna vnovičnega premisleka.

Milan Kučan je poudaril, da ne pozna nikogar, ki bi ustrezał opisu iz pisma in bil naročno, politično, sorodstveno ali kako drugače vezan na Jugoslavijo. Dr. Janku Pleterskemu in dr. Ljubu Bavconu je, kot pravi, podelil zlati častni znak svobode predvsem radi njunega strokovnega oziroma znanstvenega dela in njune avtonomije, pa tudi zato, ker še ni zakona o odlikovanjih, ki bi omogočal podelitev drugačnega odlikovanja. Nikoli se ni zavzemal za oficirje JLA temveč le za to, da ustrezní organi obravnavajo prošnje ljudi, ki so se znašli v težavah. Pojasnil je, da se občasno vidi, sliši in pogovarja s Stanetom Dolancem. Ali telefonu slednjega prisluškujejo, ne ve, ve pa, da so prisluškivali njegovemu telefonu, »ko se je po njem pogovarjal Cyril Zlobec«. Predsednik republike je tudi zagotovil, da ne on ne predsedstvo v preteklosti nista bila pravočasno obveščena o nastajajočih aferah (Elan, Slovin, Hit itd.).

**Poročal za »Slovenec:
Jadran Vatovec**

**Za zanesljivost in stvarnost cen
pri "kupovanju" ali prodaji
Vašega rabljenega avtomobila
se Vam priporoča
slovenski rojak**

**Frank Tominc lastnik
CITY MOTORS**

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388

V BLAG SPOMIN LAUSCHETOVE DRUŽINE

Frances Lausche

MATI

umrla 4. julija 1934

LOUIS LAUSCHE
umrl 5. sept. 1911

HAROLD J. LAUSCHE
umrl 29. maja 1986

FRANCES LAUSCHE
umrla 22. februarja 1900

JANE SHEAL LAUSCHE
umrla 24. novembra 1981

BRATJE

WILLIAM J. LAUSCHE
umrl 8. julija 1967

ALBERT LAUSCHE
umrl 5. junija 1905

CHARLES J. LAUSCHE
umrl 25. julija 1969

Sen. FRANK J. LAUSCHE
umrl 21. aprila 1990.

ALICE LAUSCHE
umrla 28. marca 1900

FRANCES URANKAR
umrla 18. oktobra 1987

SESTRI (DVOJČKI)
JOSEPHINE LAUSCHE WELF
umrla 11. decembra 1990

FRANCES KNAUS LAUSCHE
umrla 29. novembra 1991

Žalujoči:

Mrs. Alice Lausche, vdova po dr. William J. Lausche
Mrs. Antonia Lausche, vdova po Harold J. Lausche

Pismo predsedniku

Milanu Kučanu

(nadaljevanje s str. 12)

ske zakonodaje, na podlagi katere je gnilo v jugoslovenskih in slovenskih zaporih nešteto političnih zapornikov. Po ustanovitvi Odbora za zaščito človekovih pravic leta 1988 ga je takratni CK ZKS pod vašim vodstvom aktiviral kot predsednika na hitro ustanovljenega Sveta za varstvo človekovih pravic pri takratni SZDL, ki naj bi zasenčil civilnodružbeno gibanje z odborom na čelu. Ker je bil ta svet vsaj delno pluralistično sestavljen, je opravil tudi marsikater dobro delo. Toda javni nastopi dr. Bavcona so bili po volitvah 1990 usmerjeni predvsem v opravjevanje krivic, ki so se bile zgodile v časih, ko je bil tudi sam del omejevalnega aparata. In kako naj si razlagamo njegov boj za človekove pravice v luči nagovarjanja polkovnika Ivana Bizjaka, enega izmed šefov varnostne službe JLA (na sam dan razglasitve slovenske države 25. junija 1991), naj sproži civilno tožbo proti Igorju Bavčarju in Janezu Janši, ker naj bi bila kriva za javno objavo slik in drugih podatkov o vodilnih kosovcih v Sloveniji (citirano po dnevniku Delo).

Zlati častni znak svobode ste podelili tudi dr. Janku Pleterskemu, ki je dejavno sodeloval pri ustavljanju in zaničevanju osamosvojitenih procesov v Sloveniji. Vztrajal je na tezi, da Slovenija brez Jugoslavije ne more preživeti. Proslavljal je bivšo Sovjetsko zvezzo, brez katere po njegovem ne bi bilo nobene slovenske, še posebej ne Nove revije. Na koncu je tistim, ki bi si upali razdirati Jugoslavijo, zagrozil z domnevno italijansko politiko, ki naj bi nasproti samostojni Sloveniji uveljavila starojugoslovanske meje.

Zmotna mnenja in oportunistična politika niso nekaj neznanega in nekaj nedopustljivega, seveda pa je po naši sodbi nedopustno takšne ocene in takšno politiko, ki jo je povozila zgodovina, demokratične volitve in vojna za slovensko samostojnost, počastiti z odlikovanjem, ki je bilo ustanovljeno za najvažnejše prispevke pri osamosvajjanju slovenske države.

Prosimo, gospod predsednik, da javno pojasnite, na katere odstavku tretjega člena zakona o odlikovanju zlati častni znak svobode RS temelji Vaša odločitev, da podelite najvišje namensko odlikovanje vašima sopotnikoma iz komunističnih časov dr. Bavconu in dr. Pleterskemu.

Zaradi vsega navedenega Vam, gospod predsednik, spodaj podpisani prejemniki zlatega častnega znaka svobode vračamo odlikovanja.

(sledijo lastnoročni podpisi)

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

Govor ob Lipi sprave na ljubljanskih žalah 15. junija 1993

SPOMIN NA VSE PADLE ZA NARODOVO SVOBODO

Stanislav Klep

Snidenje na tem svetem kraju miru ob Lipi sprave, nad katero bdi Odrešenikovo znamenje, ima še poseben pomen. Poseben zato, ker na njem izražamo svoja spoznanja in želje veterani, stari odsluženi vojaki, ki smo na svojih telesih in dušah izkusili grozodejstva vojne, ne glede na to, na kateri strani so nas ubijali in na kateri smo ubijali mi. V bojih smo bili vsi prepričani, da smo na pravi strani, sčasoma pa smo spoznali, da med nami ni resničnih zmagovalcev.

Dan krivde, odpuščanja in sprave je najprej dan vseh, ki so šli prostovoljno v boj proti zavojevalcem, ki so nam hoteli vzeti zemljo in našo slovensko besedo. Vseh, ki so se postavili v bran domovine iz ljubezni do nje in ne iz pohlepa po oblasti.

Sem spada ogromna večina partizanskih borcev in vsi zavedni Slovenci, ki so imeli rad svoj narod in so se bojevali ali pripravljali na boj. To so bili predvsem častniki in podčastniki jugoslovenske kraljeve vojske, plavogardisti. Glavnina je bila pobita na Grčaricah, veliko jih je padlo po vojni v Slovenskih goricah in v Prekmurju kot Matjaževa vojska in križarji.

Vsem, ki so padli v boju proti zavojevalcem za narodovo svobodo, je posvečen ta dan. Tudi partizanom, ki so padli za komunistično oblast. In vaškim stražarjem in domobrancem, ki so kot protikomunistični borci padli v držljanski vojni. Pa še ogromnemu številu Slovencev iz Štajerske, Gorenjske, Koroške, Primorske in Prekmurja, ki so v vojni izgubili svoja življena pod zastavami sil osi.

Od Narvika do Tobruka in od Atlantika do Kavkaza so grobovi slovenskih fantov in mož. Štiriindvajset tisoč (prenekateri je bil ubit po vrniti pred domaćim pragom) jih je bilo prisiljeno darovati življene za tujo stvar. Pa so bili to naši ljudje, sinovi slovenskih mater, naši vrstniki, sošolci, tovariši (tu v pravem pomenu besede) in prijatelji. Če je mati Domovina morebiti zaradi svoje mladosti nanje pozabila, pa jih nočemo pozabiti mi, čeprav smo med vojno bili v nasprotnih strelnih jarkih.

Skoraj zagotovo bi ne bilo tega spominskega dne, če se v davnih junijskih dneh leta 1945 ne bi zgodilo tisto, kar ni samo največja narodova nesreča, marveč dejanje, ki ga je zakrivila prejšnja komunistična oblast.

»Po strelu v tilnik, še zveznih rok, si zvrnil me v brezno, moj brat, k tisočerim...« Očitek, obtožba, pri kateri zastane misel in korak.

Deset tisoč mladih življenj (med njimi tudi dojenčki in otroci) je bilo ožrtvovanih Molahu, da se je zadostilo sli po oblasti. In to v času, ko se je svet veselil konca vojne in

ko se je krivice že moglo postaviti pred sodišče.

Ubijala je oblast, komunistična oblast, načrtno in premisljeno. Ubijala je država, katere pravna dedinja je nespornost tudi demokratična Republika Slovenija. Ubijala je ideologija boljševizma. Svoje nasprotnike, protikomuniste, da bi si zagotovila absolutno oblast. Plemenito idejo narodnoosvobodilnega boja je sprevrgla v počastno nečlovečnost. Okoli 80 množičnih grobišč in neštetni posamezni grobovi so neme priče slovenskega holokavstva.

Ne gledati nazaj in ne videti zla, ki je bilo storjeno, je nasvet, ki ga odklanjam. Ravnopogled nazaj nas more odvriti od napačne poti, na kateri smo nekoč že bili. Sicer pa bo vse, kar se dogaja danes, jutri že preteklost, ki nas uči in opominja.

Skupina slovenskih veteranov iz vrst partizanov (ne jemljem si pravice govoriti v imenu večine partizanov), iz vrst domobranske vojske, plavogardistov in slovenskih vojakov pod zastavami sil osi, ne gleda na to, na kateri strani smo bili med vojno, na pravi ali napačni, obžalujemo vsa nečloveška dejanja nad ljudmi, vojaki in zlasti nad ujetniki, in jih obsojamo, enako kot obsojamo grozovitost in nečloveška ravnanja v Bosni in Hercegovini. Kar se tam dogaja, je nepojmljivo, daleč od človeškega razuma, kakor je nepojmljivo in nerazumljivo to, kar se je zgodilo v junijskih dneh 1945 na slovenski zemlji.

Pa vendar. To je del naše preteklosti in nočemo, da bi se še kdaj ponovila. Petnajsti junij smo izbrali za dan krivde in opomina. Tudi za dan odpuščanja in sprave ob spoznanju, da je sprava višja vrednota kot vsaka sodba, pa naj je še tako

MALI OGLASI

Tony Kristavnik
T.K. General Contractors, Inc.
P.O. Box 103 - Gates Mills, O.
Phone 216/423-4444

Complete remodeling of residential and commercial bldgs., including carpentry (kitchen cabinets, floors, etc.), roofing, painting, plumbing, electrical.

Licensed & Bonded
32nd Year in Business
(x)

Slovene Paintings For Sale
Paintings by Gaspari, Slapernik, Šantelj, Potočnik and others from Slovenia. Call tel. 1-813-859-7874, or write Vida (Kosicek) Schoeneman, 1001 Carpenter's Way, Lakeland, FL 33809.

(24-27)

Office Space Available
Slovenian National Home
6411 St. Clair Ave. - 2nd Floor
For information, call 361-5115
Tues. thru Fri. 10 a.m.-4 p.m.
(24-27)

pravična. Pred dvema letoma smo na tem svetem kraju razglasili 15. junij za dan krivde, odpuščanja in sprave v trajen spomin na delček naše preteklosti, na katerega nismo ponosni in ga obžalujemo. Pred tremi leti smo tu prebrali predlog deklaracije o narodni spravi.

Naš spominski dan je dan resnice. A to ni dan samo žalostne resnice. Je tudi dan upanja v prihodnost, kakršno si želimo mi in ogromna večina slovenskega naroda in državljanov Republike Slovenije.

Živeti svobodno, prosti fizičnih in duhovnih spon, potem ko smo se enotno kot še nikoli v zgodovini na plebiscitu 23. decembra 1990 odločili za samostojnost. S tega kraja smo združeni ob Lipi sprave javno čestitali vsem slovenskim strankam in organizacijam ter slovenski Katoliški cer-

kvi za njihova prizadevanja za zgodovinski narodni sklep.

Zdaj, ko se spominjamo najtemnejših dni v naši zgodovini, se moramo spomniti tudi njenega najsrečnejšega dne, rojstva slovenske države, dneva slovenske državnosti, ki ga bomo slavili 25. junija, bolj enotno kot današnji dan pri Lipi sprave, pri kateri ni iz objektivnih razlogov nobenega duhovnega ujetnika rdeče perterokrake.

Veterani druge svetovne vojne ob Lipi sprave izrekamo posebej vojaško čast teritorialcem in policistom in drugim junakom, padlim v osamosvojitveni vojni pred dvema letoma. Nanje smo še posebej ponosni, saj so dali svoja življenna za pravo narodovo svobo do in rojstvo slovenske države. Čeprav Slovenci nismo narod vojščakov, se ne moremo izogniti tudi spominu na padle

Maistrove borce in na 400. obletnico bitke pri Sisku, v kateri so slovenski vitezi in vojščaki branili Evropo.

Naš spominski dan je dan spominjanja na vse padle in umrle za domovino, posebej dan spomina na dni, ko je slovenski človek pozabil biti človek. Da bi se zlo ne ponovilo nikdar in da bi človek ohranil človečnost.

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

MALI OGLASI

Holmes Avenue

3 Bedroom Brick Ranch

2 full baths, finished basement, 2 car detached garage — and more! \$59,900.

Prudential Welsh Realty

at 241-3600

Juanita Johnson: 974-3520

(26,28)

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1922

1993

Po sklepu božje Previdnosti in vdani v voljo Gospodarja življena sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je po kratki bolezni zapustil naš ljubljeni mož, oče, starata in brat

MATIJA HUTAR

katerega je Bog poklical k sebi 30. aprila 1993. Rojen je bil 31. januarja 1922 v Sadinji vasi, fara Semič, Bela Krajina, Slovenija. Prišel je v Cleveland 23. septembra 1957 in bil dolga leta zapošlen pri Cerro Copper Products. Bil je prvi ustanovitelj današnjega Belokranjskega kluba in član društva sv. Vida št. 25 KSKJ.

Pogreb je bil iz pogrebnega zavoda Zele na E. 152 St. Pogrebna sv. maša je bila brana v cerkvi sv. Križa (Holy Cross), nakar je bilo truplo položeno k večnemu počitku na pokopališču Vernih duš (All Souls) na Chardonu, O. Globoko zahvalo naj prejmejo č.g. Viktor Tomc, č.g. Richard Arko in č.g. Mike Gatti, ki so darovali pogrebno mašo in vodili molitve v pogrebni kapeli. Lepa hvala tudi č.g. Johnu McNultyju, č.g. Davidu Baughu, in č.g. Tomcu, ki so obiskali pokojnega v bolnici in molili za njegovo dušo.

Prisrčna hvala vsem, ki so tako velikodušno darovali za sv. maše, vsem, ki so poklonili krasne cvetlice, vsem, ki so pokojnega kropili, z nami sočustvovali, se udeležili pogrebne maše, in spremljili našega dragega na pokopališče. Najlepša hvala nosilcem krste, ki so bili: Brian Blanchard, John Dejak, Matt Golobič, Tony Smuk, Simon Smuk, John Sever, Edi Stricelj in John Turk.

Prav lepo se zahvaljujemo bratu Jožetu, ki je tako hitro prišel v Cleveland iz Slovenije, da je bil z bratom v zadnjih urah njegovega življenga, in bil v veliko pomoč in tolažbo celo družini v tistih težkih dnevih. Iz dna srca se zahvaljujemo članstvu Belokranjskega kluba za molitev rožnega venca v pogrebni kapeli, in društvu sv. Vida št. 25 KSKJ za njih molitve.

Prav lepa hvala mladim Belokranjecem Tončku in Francetu Smuk za lepe poslovilne besede pri odprtrem grobu. Prisrčna zahvala Ivanka Hutar, Anici Absec in Rozi Žugelj, katere so poskrbeli za zvonenje pri podružnici sv. Roka, Gorenjci, in fara Semič v Beli Krajini. Enako se zahvaljujemo župniku č.g. Štamparju, za brano sv. mašo pri Sv. Roku isti čas, ko je bil tukaj pogreb. Zahvalimo se vsem sorodnikom in prijateljem, ki so se te maše udeležili. Enako se zahvalimo g. in ge. Lojzetu Elikanu, ki so poskrbeli za sv. mašo, katero je za našega pokojnega imel nečak č.g. Lojze Snoj.

Prav lepo se zahvalimo vsem prijateljem, ki so potovali v velikem številu tako daleč iz Kanade in Chicaga, da so se poslovili od pokojnega in se udeležili pogreba. Lepa hvala radijskim napovedovalcem dr. Milanu Pavloviču, g. Tonyju Petkovšku in g. Pavlu Lavriši, za oznanila smrti pokojnega na njih radijskih oddajah. Najlepša hvala organistu g. Rudiju Knezu in pevkama ge. Tillie Špehar in ge. Heleni Gorše, za tako lepo petje in spremljavo pri pogrebni maši. Leva hvala kuharici ge. Heleni Vodopivec in njenim pomočnicam za okusno kosilo v Slovenskem domu na Holmes Ave. po pogrebu. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Želetovega pogrebnega zavoda za vzorno vodstvo pogreba in za vso naklonjenost.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so pokojnega in nas posebno spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprosti in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

*Spomni na Te je naš zaklad,
saj vsak od nas Te imel je rad;*

*pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših še živiš!*

Žalujoči ostali:

ANGELA, žena

MARK, zet

BRIAN, JONATHAN

JOŽE, brat

MIMI, hčer

LISA, snaha

MARIJA SIMONIĆ

NEČAKI

JOHN, sin

vnučka

ANNIE, vnučka

NEČAKINJI

ter ostalo sorodstvo v Ameriki in Sloveniji.

Euclid, Ohio, 1. julija 1993.

Po spominski proslavi na Orlovem vrhu

MILWAUKEE, Wis. - Kot vsako leto smo se tudi letos zbrali na Orlovem vrhu na Slovenski pristavi, v spomin tistih črnih junijskih dni, ko je bil cvet našega naroda izdan in pobit od komunističnih rabljev.

Letošnja spominska proslava je še bolj važna, saj obhajamo 50-letnico pokola na Grčaricah in Turjaku ter 50-letnico ustanovitve domobranstva.

Že na predvečer, 19. junija, smo se zbrali v lepem številu na okrajenem Orlovem vrhu za žalno komemoracijo, ki so jo pripravili člani Tabora iz Toronto. G. Luka Jamnik je recitiral več lepih verzov v spomin dragim mrtvim, nato pa je g. Stane Pleško priklical v spomin pretekle in sedanje dogodke v Sloveniji in sicer: naj se ne varamo z novicami, da je tam vse lepo. Vsi vemo, da imajo oblast še vedno isti vladarji, ki so vladali 45 let; le novo obliko so si nadeli.

Po govoru smo zmolili rožni venec in ob zvoku domobrantskih pesmi pokramljali s svojimi prijatelji ob kresu še pozno v noč.

V nedeljo smo občudovali dolgo vrsto avtomobilov s slovenskimi zastavicami, ki so prihajali kot za procesijo. Orlov vrh je bil kmalu poln veselih obrazov, na katerih se je brala ljubezen, ki nas vsako leto pripelje na ta kraj, da se s sv. mašo in molitvijo spomni-

Sv. mašo sta darovala č.g. Kosem, ki že leta prihaja med nas na ta dan, in č.g. Jože Mejač, ki je tu na obisku iz Santa Dominga. G. Mejač se je v prekrasnem govoru spomnil vseh pobitih domobrancov in tudi pok. predsednika Tabora Ludvika Kolmana. Vzpodbujal nas je, da vztrajamo v boju proti komunizmu, dokler naša lepa Slovenija res ne postane popolnoma svobodna.

G. Vrhovec je v prošnjah molil za vse Slovence — tukaj

mo vseh naših žrtev, pobitih za Boga, narod in domovino!

Nato je prikorakala cela vrsta preživelih domobrancov z zastavami — na čelu g. Florjan Slak, dr. Stanko Kociper in g. Franjo Mejač, ki so položili venec pred ploščo z imeni vseh morič. Za njimi je prišlo lepo število narodnih noš, ki dajo tej proslavi vedno posebno slovesen izraz. Šopki nageljniv so krasili slike škofa Gregorija Rožmana in gen. Rupnika, in tudi kip domobranca, ki stoji tam v naravnvi velikosti.

Pred začetkom maše je Clevelandski predsednik Tabora g. Milan Zajc pozdravil oba gospoda duhovnika, vse goste iz Kanade, Milwaukeeja, Argentine in Slovenije, in družino pok. Ludvika Kolmana — ter seveda vse Slovence iz Clevelandca in okoliče in še prav posebno g. Rudija Kneza s pevci.

Sv. mašo sta darovala č.g. Kosem, ki že leta prihaja med nas na ta dan, in č.g. Jože Mejač, ki je tu na obisku iz Santa Dominga. G. Mejač se je v prekrasnem govoru spomnil vseh pobitih domobrancov in tudi pok. predsednika Tabora Ludvika Kolmana. Vzpodbujal nas je, da vztrajamo v boju proti komunizmu, dokler naša lepa Slovenija res ne postane popolnoma svobodna.

G. Vrhovec je v prošnjah molil za vse Slovence — tukaj

in doma —, za domovino, za gen. Rupnika, dr. Valentina Meršola, Ireno-Ivanko Primožič, Ludvika Kolmana, in za vse tukaj umrle ter še za pobite domobrance.

Po maši je imel slavnostni govor naš dragi rojak iz Argentine, naš veliki Slovenec, ki je že v času italijanske internacije dobil Prešernovo nagrado za svoje literarno delo — pisatelj dr. Stanko Kociper. V svojem govoru nam je zgodovinski dokazi pokazal vso težko pot slovenskega naroda v času nemške in italijanske okupacije, ponesrečene poizkuse naših političnih voditeljev, težko pot gen. Rupnika, ustanovitev domobranstva, naš beg in, končno, pot v tujino.

G. dr. Kocipru se za njegovo izčrpno zgodovinsko poročilo iskreno zahvaljujemo. Da so ljudje res z zanimanjem poslušali, sklepamo iz tištine, ki je vladala med govorom, in od velikega aplavza, ko je končal.

Ob koncu smo zapeli še »Oče, mati...«. Razšli smo z željo, da se prihodnje leto spet srečamo na Orlovem vrhu. Po kosilu, se je vsa Pristava razširila v srečanju prijateljev in znancev.

Mara Kolman

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 15)

19. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo.
19. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.
19. — SKD Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev, v Triglaskem parku.
26. — DSPB Cleveland prireja vsakoletno romanje k Žalostni Materi božji v Frank., O. Sv. maša ob 12. uri.

OKTOBER

2. — Fantje na vasi prirede koncert v SND na St. Clairju. Gostuje tudi zbor Zvon iz Fairfielda, Conn.
3. — »Prijatelji SND na St. Clairju« imajo »brunch«, v dvorani SND.
10. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi »kolince« na SP.
23. — Štajerski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Tone Klepec orkester.
24. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

13. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Tone Klepec orkester.
13. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert v SDD na Waterloo Rd.

Solzno oko...

CLEVELAND, O. — Sedel sem pri Spominski kapelici na Slovenski pristavi, ob razsvetljavi raznobarvnih žarometov. Prasketajoči ogorki ob kresu so me uspavalni. Misil sem na moj rojstni kraj Dragomer in na cerkvico Sv. Lovrenca na Griču. Še prav dobro se spominjam mame, ko me je vodila po strmi poti do te cerkvice.

Prav do Krima je uhajalo oko, katerega vrh je še bil zavit v pajčolan jutranje megle. Proti poldnevu se je meglica izognila soncu, ki je prihajalo na svod v vsej lepoti do življenga.

O, mati! Dolgo je že od tege, ko sem se poslavljal brez poljuba, stiska roke v upanju, da se zopet kmalu vidiva. Še vedno vidim Tvoje oči, katere sta ljubezen in žalost napolnili s solzami. Pa ni bilo več tega snidenja. V spominu vidim le Tvoje rosne oči, polne ljubezni. Odšel sem in našel dom v temnih gozdovih, katere nikdar sonce ne osvetli. Tam je moj dom, kjer z mnogimi čakam vstajenja, v hrepenuju po Tvojem poljubu.

Sonce svobode je posijalo v temne gozdove; megla, pajčolan neresnice in trpljenja zginiva svetlobi resnice naproti. Zginila bo bojazen in trepet, zmagala pa resnica, ko bo zardonela pesem svobode in priznanja. Takrat ne bo več solza v Tvojih očeh... V snu bom prišel k Tebi in Te poljubil.

Zdramil sem se, tema je vla-

dala okrog. Srce mi je močno utripalo... Mati, sedaj prihajam... — • —

Tem potom se vsem zahvaljujemo, ki ste nas obiskali sobotni večer in nedeljo. Hvala č.g. Francetu Kosmu in č.g. Jožetu Mejaču za prisrčne božične besede, mašno darovanje in somaševanje. Hvala vsem, ki ste prišli v narodnih nošah in oživeli pestrost tega dneva, pevcem pod vodstvom g. Rudija Kneza, in prav vsem, ki ste se v tako velikem številu udeležili avtomobilske povorce. V veliko čast si štejemo in se zahvaljujemo prišlecem iz Kanade, Milwaukeeja, Columbusa in bližnjih krajev velikega Clevelandca.

Hvala Torontskemu odboru za pripravljen sobotni večer z recitacijo g. Luka Jamnika in govorom g. Staneta Pleška, s toplo molitvijo. Posebna zahvala pisatelju dr. Stanku Kocipru za govor po mašnem obredu. Hvaležni smo za obvestila in vabljeno v Ameriški Domovini in na radio oddaji »Pesmi in melodije iz lepe Slovenije«. In, končno, vsem, ki ste tako lepo okinčali Spominsko kapelico z zastavami in cvetjem.

Hvaležni smo tudi vsem, ki se niste udeležili, pa smo prečrani, da ste bili v duhu in misli z nami. Saj to je bil naš dan, dan naših padlih za geslo »Bog, Narod, Domovina«.

Za Tabor DSPB,
S.V...c

NOVI GROBOVI

Joseph F. Pirnat

Dne 26. junija je umrl Joseph F. Pirnat, mož Vere, roj. Hrovat, oče Joyce Okicki, 3-krat stari oče, 9-krat prastari oče, brat Johna Hrovata in Anne Smole (oba že pok.). Pogreb je bil 29. junija s sv. mašo v cerkvi sv. Felicite in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Adolph F. Slabe

Dne 25. junija je v Greensboro, N.C., umrl 86 let stari Adolph F. Slabe, mož Mary, oče Adolpha in Mary Lou Weekley, 6-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat Frances Mohler, zaposlen do svoje upokojitve pri National Screw and Tack Co. v Clevelandu. Pogreb je bil v Greensboru, N.C.

Florence Hlad

Dne 24. junija je v Lake West bolnici umrla 72 let stará Florence Hlad z Eastlakea, prej živeča v Clevelandu, rojena Tomsic, vdova po l. 1990 umrlem Rudolphu, mati Chris, Kathy in Tricie Attina, 1-krat stara mati, sestra Tonyja, William, Alice Azman ter že pok. Ann Mavšar in Franka, članica SNPJ št. 576 in Cuyahoga Foster Parents Assoc. (skrbelja je za več kot 20 otrok v svojem življenju). Pogreb je bil 28. junija v oskrbi Želetovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cerkvi sv. Marije Magdalene in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Russell Byers

Dne 27. junija je v Meridia Euclid bolnici umrl 82 let stari Russell Byers, mož Alice, roj. Kapudja, oče Russella in Paula, 3-krat stari oče, član Klub Ljubljana in HBZ št. 671, zaposlen do svoje upokojitve pri Norfolk & Western Railroad Co. Pogreb je bil 30. junija v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Our Lady of Perpetual Help in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Podpirajmo Slovenijo!

300,000
WINNERS
A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission.
For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200 during regular business hours.

Wickliffe Country Place

"The community of caring"

- 24-hour professional nursing care
- physical, speech and occupational therapy
- short-term rehabilitation/permanent residency
- 24-hour visitation
- respite care/day care

1919 Bishop Road • Wickliffe • OH • 944-9400

Po sledovih peresa velikega izseljenskega duhovnika

Ob začetku procesa slovenske demokratizacije je bilo, kot se mogoče še kdo spomni, kar nekaj Kolumbov moškega in ženskega spola, ki jim je uspelo z nekoliko zamude »odkriti« slovenske izseljence in so imeli polna usta oblub do drugačnih, pravičnejših odnosov do njih in z njimi. Je takratno navdušenje in zanimanje za vprašanja slovenskih izseljencev že splahnelo?

Podobno kot se otroci rojevajo tudi sredi največjih kriz in vojn, laj ko tudi v ta za proučevanje s venskega izseljenstva in drugih slovenskih nacionalnih ve tako nenaklonjeni čas pospremimo »novorojenčka«, publikacijo mag. Darka Friša *Korespondanca Kazimirja Zakrajška O.F.M. (1907–1928)*.

Publikacija je izšla kot šesti zvezek v seriji Viri, ki jih izdaja Arhivsko društvo Slovenije. V omenjeni zbirki je izšlo že nekaj odmevnih objav virov za slovensko zgodovino. Uredniški odbor Virov na čelu z urednikom dr. Francetom M. Dolinarjem je že pred izidom najnovejše številke pokazal izosten posluh za vprašanja preteklosti slovenskega izseljevanja in publikacija mag. Friša je logično nadaljevanje take usmeritve.

Ko prebiramo publikacijo mag. Friša, lahko že na prvi pogled ugotovimo, da nimamo pred seboj zgolj »suhe« objave korespondence enega najvidnejših in najdelavnjših slovenskih izseljenskih duhovnikov p. Kazimirja Zakrajška, imenovanega včasih kar »ameriški Krek«. Mag. Frišu je uspel v zelo kratkem času kljub sicer često zelo nehvaležni univerzitetni vzgoji »assistiranja zahtevnemu gospodarju« zbrati, proučiti in strniti v znanstveno raziskavo veliko število povsem novih podatkov o delovanju slovenskih duhovnikov v ZDA.

Najvidnejši sad tega raziskovanja je zaenkrat njegova magistrska naloga Razvoj slovenske Katoliške cerkve v ZDA od srede 19. stoletja do druge svetovne vojne, ki jo je obranil marca 1992 na ljubljanski Filozofski fakulteti. Zbrane ugotovitve je v dobršni meri uporabil pri obširnem uvodu v objavo Zakrajškove korespondence. Ta zelo pester in temeljiti uvod znatno povečuje tehnost publikacije in zelo primerno dopolnjuje objavljena pisma.

Avtor nas v svojih uvodnih mislih na zelo zgoščen način seznanji z zgodovino slovenskega priseljevanja v ZDA, s problematiko znanstvenega

raziskovanja teh vprašanj in virov zanj, predstavi pa tudi način, kako je razčlenil in uredil korespondenco p. Kazimirja.

V publikaciji je objavil 97 pisem in dopisov, ki jih je p. Zakrajšek v prvem obdobju svojega delovanja v ZDA (1907–1928) poslal predvsem trem skupinam dopisovalcem: svojim redovnim predstojnikom, ameriškim in slovenskim »škofijskim« cerkvenim dobrojanstvenikom ter slovenskim duhovnikom v ZDA. Avtor poudarja, da je pisma uredil po časovnem zaporedju, opremil pa jih je tudi z zelo bogatimi opombami, v katerih je predvsem predstavil določene vidne slovenske izseljenske osebnosti skupnosti v ZDA, ki se pojavljajo v pismih, ki pa v matični domovini niso posebno ali sploh nič znane.

Podobno kot te osebe veliki večini slovenske javnosti ni znana tudi zgodovina Katoliške cerkve v ZDA in delovanja slovenskih duhovnikov v tej veliki državi, seveda z izjemo škofa Barage, Pirca in mogoče še koga. Zaradi tega so poglavja o preteklosti te Cerkve, njenih katoliških etničnih župnijah, njenem delovanju med slovenskimi priseljenci, župnijskih šolah, katoliških organizacijah ter slovenskih katoliških časnikih nadvse dobrodošla in koristna.

V zgodovini Katoliške cerkve v ZDA in zlasti med njenimi člani slovenskega porekla so zapustili pomemben pečat tudi redovniki frančiškani. Kot upravičeno naglaša mag. Friš, je pečat tega delovanja znatno presegel njihov številčni delež med slovenskimi izseljenskimi duhovniki.

Avtor nas tako temeljito seznanji z zgodovino delovanja slovenskih frančiškanov v ZDA, ki se začela v prvi polovici 19. stoletja. Prvi franči-

MALI OGLASI

For Sale

Euclid Duplex, 547-549 E. 208 St. 6-6 brick duplex with alum. trim. New Pella Windows. Central air. 3 bdrm, 1½ baths, Liv & Din, Eat-in kitchen, full basement, 2 car garage.

Joe Dougherty Realty

531-4300

(26, 28)

House For Sale

On Norwood Road, near St. Vitus Church, 6 garages plus 2 storage/workshop areas, 1 unit occupied. In great condition. \$34,000, or make offer. Call 261-0793 (Dave) or 1-257-4875 (Ron). (26, 28-9)

Cashier

Full or Part Time — 8 - 4 p.m.,
Five days a week.

Shell Auto Care Service Center
55th / St. Clair
Frank Grubisa, Jr., Manager

škan v ZDA, ki so ga, kot domneva mag. Friš, leta 1839 na pot preko »velike luže« najverjetneje zvabilá Baragova misijonska poročila, je bil p. Ivo Levec (Levitz) iz Mengša.

Temelje organiziranemu delovanju slovenskih frančiškanov v ZDA pa je konec leta 1906 v Clevelandu postavil prav p. Kazimir Zakrajšek, rojen kot Ignacij leta 1878 v Preserju pod Krimom. Začetki njegovega delovanja v »ameriški Ljubljani« nikakor niso bili spodbudni, saj se je kot župnik novoustanovljene župnije Žalostne Matere Božje zapletel v pravo farno državljanško vojno z župnikom častitljive župnije Sv. Vida Vitusom Hribarem.

Posledice tega spora so še dolgo temnile odnose med frančiškanimi in slovenskimi škofijskimi duhovniki in zlasti slovenskim izseljenskim vernikom povzročale znatno duhovno škodo. Slovenski clevelandski spor so ameriške cerkvene oblasti končale tako, da so opravile župnijo p. Zakrajška, ta pa si je leta 1908 za svojo naslednjo službo izbral место priseljenskega duhovnika na proslalem »Otoku solz« Ellis Islandu.

S prihodom novih slovenskih frančiškanskih patrov so

v tem času dozoreli pogoji za nastanek redovnega superiorata, ki je leta 1912 prerasel v Komisariat kranjske frančiškanske province Sv. Križa. Tako vodstvo superiorata kot kasneje komisarijata so redovni predstojniki poverili p. Zakrajšku, vendar je zaradi raznih intrig ta konec leta 1914 s tega mesta odstopil.

Prevzel je župnijo Sv. Štefana v Chicagu, vendar se tudi s tako selitvijo čez »pol Amerike« ni rešil nasprotnikov, ki jim je očitno postal zelo priljubljena tarča. Med drugim jim je šla močno v nos p. Zakrajškova časnikarska in založniška dejavnost, predvsem list Ave Maria, ki ga je ustanovil.

Noben celovit prikaz življenja in dela p. Zakrajška ne more mimo dejavnosti Družbe sv. Rafaela, ki jo je konec 19. stoletja ustanovila katoliška Cerkev v posameznih evropskih državah v pomoč izseljenecem. P. Zakrajšek je bil leta 1908 najpomembnejši pobudnik ustanovitve Družbe sv. Rafaela v New Yorku, po svoji vrnitvi v staro domovino pa je leta 1928 prevzel predsedništvo leta dni prej ustanovljene slovenske družbe Sv. Rafaela.

Potem ko je postal župnik ljubljanske bežigrajske fare

Sv. Krištofa in kasneje leta 1934 prizidane Plečnikove cerkve sv. Cirila in Metoda na sedanjem Gospodarskem razstavišču (obe cerkvi so podrlj v »čast« 7. kongresa KPJ, ponovno zgradili pa samo Plečnikovo), se je p. Zakrajšek ob začetku vojne vrnil v ZDA. Med vojno je zavzeto sodeloval v akcijah za pomoč stari domovini. Umrl je leta 1958 v Lemontu, kjer je tudi pokopan.

Še misel za sklep. Publikacija mag. Friša nam temeljito približa življenje in delo velikega in vse premalo znanega slovenskega izseljenskega duhovnika, z njim vred pa tudi pomemben del naše izseljenske zgodovine, ki je, hoteli ali ne, tudi sestavni del splošne slovenske zgodovine. Je, spoštovani veleposestniki raziskovalnih polj, proučevanje teh vprašanj v naši slovenski državi res nepotrebna potrata?

Andrej Vovko
Slovenec, 12. junij 1993

(Zaradi prostorske stiske, je bilo treba izpustiti manjši del dopisa. Vsekakor je pa mag. Friša študija koristna in potrjuje dejstvo, da bo strokovno raziskovanje slovensko ameriške skupnosti odslej osredotočeno v Sloveniji in ne v ZDA.)
Dr. Rudolph M. Susek

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1935

1993

Globoko užaloščeni, a vdani v voljo Vsemogočnega, naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki bolezni zatisnila svoje mile oči naša dobra žena, mati, stara mati, sestra, tašča in teta

EMMA GRK

ROJ. POLES

Preselila se je v večnost 2. junija 1993. Rojena je bila 26. avgusta 1935 v vasi Ritomeče, fara Slivje, Slovenija. V Ameriko je prišla leta 1956. Bila je članica društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, pevskega društva Jadran, in krožka št. 1 PSA. Pokojna je bila natakarica za Slovenski delavski dom na Waterloo Road v Clevelandu.

Pogreb je bil 5. junija 1993 iz Dan Cosic pogrebnega zavoda na Willoughby Hillsu, O., v cerkev sv. Felicite, nato smo našo dragu položili k večnemu počitku na pokopališču Vernih duš, Chardon, O., Section 14, Lot 2078, Grave 1. Globoko zahvalo naj prejme župnik č.g. Richard J. Bober, ki je daroval pogrebno sv. mašo, za njegove tolažilne besede in za molitve v pogrebni kapeli. Enako zahvalo naj prejme dijakon Larry Somrak za asistenco pri pogrebnih maših, in za molitve pri odprtem grobu.

Naj Bog stotero poplača vsem, ki so poklonili prekrasne vence in cvetlice, darovali za sv. maše, v dobrodelne namene v spomin pokojne, ter za sočustvovanje in številne izraze sožalja. Iz dna srca se zahvaljujemo vsem, ki so našo ljubljeno prišli kropiti, molili za njeno dušo, se udeležili pogrebne maše, dali svoja vozila na razpolago, in jo spremili prav do groba. Hvala lepa za tako lepo petje pri pogrebni maši. Lepo hvalo naj prejme pogrebci, nosilci krste naše drage. Hvala osebju Dan Cosic pogrebnega zavoda, za vsestransko postrežbo in skrbno vodenje pogrebne sprevoda. Naj Bog poplača članom sv. Jožefa št. 169 KSKJ, ki so molili rožni venec.

Iskrena hvala bratu Franku z družino in sestri Mariji z družino, svaku in svakinji ter otrokom, za vso pomoč v teh žalostnih dnevih. Najlepšo hvalo naj prejmejo Slava in Stanko Družina, ki sta prišla na pogreb iz Kanade. Hvaležni smo Ladies Auxiliary pri Slov. delavskem domu za okusno kosilo po pogrebu.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas in naše drage posebno spomnili, in za katero smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprosti in naj s to javno zahvali sprejme našo globoko hvaležnost.

Spomin na Te je naš zaklad,
saj vsak izmed nas Te imel je rad;

Zalujoči ostali:

STANLEY, mož EMMA, hčerka JOHNNY, sin JESSE in JONAS, vnuka MARIJA POLES, mama SILVA BOŽIĆ, sestra, z družino MIRKO, brat, z družino; in ostalo sorodstvo v Ameriki, Sloveniji in Kanadi

pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših Ti živiš!